25րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6817 7 ՅՈՒՆԻՍ 1908 ՇԱԲԱԹ 21 ՃԷՄԱԶԻ-ԻՒԼ-ԷՎՎԷԼ 1326 20 Juin 1908 25me année № 6817

«ԱՐԵՒԵԼՔ»
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 80 Ղրշ.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 45 »
ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 108 »
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 60 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 25 Ֆրք.
» » » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 20 »
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ

10 փարա

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

آرەولك
ارمنيجه يومى و سياسى غزته
صاحب امتيازى قرەكين بوياجيان
درعليه غلطه

"ARÉVELK"
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur - Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons|ple, Galata

10 PARAS

ՀԱՄԱՊԱՏՈՒՄ

ՉՈՐՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐԱՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՆԵԼՈՎ ԵՒ ՇԱՐԱՅԱՐԵԼՈՎ ԱՄՓՈՓՈՒԱԾ

223. ԵՕԹՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿԻՆԸ.

Մատթ. ԻԲ. 23-33. Մարկ. ԺԲ. 18-27 Ղուկ. Ի. 27-39.

Փարիսեցիներէն ետքը կարգը կուգայ Սադուկեցիներուն, Յիսուսը փորձելու։ Սակայն ասոնց հարցումը, ոչ այնչափ խաբէական դաւաճանութեան կը նմանի, որչափ դպրոցական խրթնանաց։ Յիսուսէ առնելիք պատասխաննին ոչ մի կերպով կրնար անոր վրայ մեղադրանաց պատճառ ըլլալ, մանաւանդ որ փարիսեցիներու կարծիքն ալ իրենց հակառակ էր. այլ միայն պիտի ծառայէր Յիսուսը նեղի մէջ դնելով, անոր իմաստութեան և կարողութեան յարգանքը նուազեցնելու։ Սադուկեցիները հոգւոյ անմահութեան և մեռելոց յարութեան վարդապետութիւնները չէին ընդունիր. և այս մասին իրենց փաստերը կը քաղէին Աստուածաշունչի հնագոյն գիրքերէն, որոնց մէջ ստուգիւ անմահ հոգւոյ և յաւիտենական կենաց և հանդերձեալ վարձուց և պատժոց խօսքեր չեն ըլլար, եւ արդարութեան և բարութեան վարձքերը այս աշխարհի մէջ երկարակեցութեան և բարօրութեան վայելքներով կը լրանան։ Սադուկեցիք իրենց վարդապետութեամբ իբր թէ անլուծելի կնճիռ մը կը սեպէին յարութենէ ետքը պահուելիք ամուսնական կապերը։ Մովսէսի օրէնքով հրամայուած էր, որ եթէ մէկը մը ամուսնանայ և անորդի մեռնի, մեռնողին եղբայրը պարտաւոր է անոր այրին իրեն կնութեան առնուլ, և անկէ ըլլալիք զաւակը իբր մեռած եղբօրը զաւակ նկատել և մեռնողին ժառանգ ճանչնալ, որպէս զի անորդի մեռած մարդուն ցեղը չկորսուի։ Այդ պարտաւորութիւնը Նուիրական պարտաւորութիւն մը համարուած էր, այնպէս որ անորդի մեռած եղբօրը այրին իբրեւ կին առնել չուզող մարդը պաշտօնապէս հրապարակային նախատանաց կ'ենթարկուէր (Բ. Օր. ԻԵ. 5-10)։ Այս օրէնքին զօրութեամբ անլուծանելի կնճիռ մը կազմած լինելու համոզմամբ, Սադուկեցիներ եկան Յիսուսի առաջարկել. — «Անգամ մը եօթն եղբայրներ կային, առաջինը ամուսնացաւ և զաւակ չունեցած մեռաւ, երկրորդը անոր այրին առաւ և զաւակ չունեցած այն ալ մեռաւ. երրորդը պարտաւորուեցաւ նոյն այրին առնել, բայց այն ալ մեռաւ անորդի. կարգը եկաւ չորրորդին, այն ալ նոյն այրին կնութեան առաւ, բայց ինքն ալ անորդի մեռաւ. հինգերորդն ալ նոյնպէս, վեցերորդն ալ նոյնպէս. վերջապէս եօթներորդը առաւ նոյն կինը, բայց այն ալ զաւակ չունեցած մեռաւ, և վերջէն վերջ կինն ալ մեռաւ, որ եօթը եղբայրներուն ալ կին եղած էր, և բնաւ զաւակ չէր ունեցած։ Արդ՝ եթէ մեռեալները յարութիւն առնեն, ինչ պիտի ըլլայ այդ կնոջ վիճակը, եօթնէն որո՞ւն կինը պիտի ըլլայ. վասն զի եօթն եղբայրներուն ալ հաւասարապէս կին եղած էր»։ Այդ իբր թէ անլուծանելի կնճռով Սադուկեցիներ կը կարծէին մեռելոց յարութեան վարդապետութեան անհեթեթութիւնը ցուցուցած ըլլալ։

Յիսուս կը պատասխանէ. «Մարդիկ ցորչափ այս աշխարհի մէջ են, իրենց բնութեան բերմամբ ամուսնական կապերու պէտք ունին, և իրենց մահկանացու լինելուն պատճառաւ ահման պայմաններու պարտաւոր են։ Այս պատճառով այրեր կին կ'առնեն և կիներ այրերու ամուսին կ'ըլլան։ Սակայն հանդերձեալ աշխարհին մէջ բնութեան պայմանները կը փոխուին, և այլ եւս մահկանացու չեն. այս պատճառաւ ո՛չ բնութեան բերմամբ և ո՛չ ահման պահանջով ամուսնութեան պէտք չի մնար. յարութենէն ետքը երիկին կնիկ և կնիկին էրիկ պէտք չէ, այլ յարութիւն առած մարդիկ Աստուծոյ առջեւ երկնային վիճակ մը կը ստանան, տեսակ մը հրեշտակներ կ'ըլլան, որոնց համար, ինչպէս գիտէք, ամուսնական պահանջներ չկան։ Հետեւաբար այն եօթն եղբայրներուն հետ ամուսնացող կնոջ ալ բնաւ տարբերութիւն մը չկայ, ո՛չ ինքն այր մը պիտի փնտռէ, և ո՛չ եօթն եղբայրներ զինքն իբր կին պիտի պահանջեն։ Այդ կողմէն բնաւ ձեր վարդապետութեան փաստ չէք կրնար քաղել»։

Ասոր վրայ հարկաւ Սադուկեցիներ դիտել կուտան թէ Մովսէսի Հնգամատեանին և հնագոյն գիրքերուն մէջ բնաւ յիշատակութիւն չկայ, թէ մարմինէ բաժնուած կենդանի հոգիներ կը գտնուին, հետեւաբար յարութիւն առնելու պէտք ալ չկայ, կերպ ալ չկայ։ Յիսուս այդ առարկութեան լուծումը կուտայ ըսելով. «Դուք դժուարութիւն չունիք սուրբ մեռեալներուն յարութիւն առնելուն հաւատալ, եթէ իմանաք և համոզուիք որ մարմինէ բաժնուած կենդանի հոգիներ կը գտնուին։ Արդ՝ ամէննուդ ալ ծանօթ են այն խօսքերը զորս Աստուած ուղղեց Մովսէսին՝ Հօրեբի անբոցակէզ մորենիի մէջէն. — Ես եմ Աստուած Աբրահամու և Աստուած Իսահակայ և Աստուած Յակոբայ (Ել. Գ. 6.) —։ Արդ Աստուած երբ Մովսէսի հետ կը խօսէր, նոյն վայրկենին՝ որ Աբրահամու և Իսահակի և Յակոբի Աստուածն եմ կ'ըսէր, նովին իսկ կը ցուցնէր թէ նոյն վայրկեանին Աբրահամ ու Իսահակ ու Յակոբ կային, որ անանց Աստուածը կ'ըլլար, մինչ նահապետները այն ատեն մեռած էին, և Աստուած մեռելներուն Աստուածն եմ պիտի չկրնէր ըսել, եթէ անոնք չկային. այլ պիտի ըսէր թէ ես Աբրահամու և Իսահակի և Յակոբի Աստուածն էի։ Եւ քանի որ անոնց Աստուածն եմ կ'ըսէ, պէտք է ընդունիք թէ մեռած նահապետները կային և կենդանի էին տակաւին, հարկաւ ոչ մարմնով այլ հոգւով։ Եթէ կենդանի հոգիներ կան մարդուն մեռնելէն ետքը. ուրեմն յարութիւն կրնան առնել. և դուք, որ հակառակը կը պնդէք, Ս. Գիրքին հակառակ վարդապետութիւն կը քարոզէք, և իրօք մոլորեալներ էք, վասն զի ձեր մեկնութեամբ ըսած կ'ըլլաք թէ Աստուած մեռելներու Աստուածն է, մինչ Աստուած կենդաններու Աստուածն է, և մեռելներն իրեն աչքին կենդանի են, կենդանի հոգւով»։

Յիսուսի տուած մեկնութիւնը ո՛չ միայն ժողովուրդին համար բարձր ու զարմանալի երեւցաւ, հապա նոյն իսկ փարիսեցի աղանդէն եղող դպիրներ և քահանայապետներ, տեսան Յիսուսը գովել և Յիսուսին իրաւունք տալ, թէ լաւ խօսեցաւ և ճշմարտութեամբ խօսեցաւ։

224. ՄԵԾ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄԸ

Մատթ. ԻԲ. 34-40. Մարկ. ԺԲ. 2-34.

Սադուկեցիք ուզած էին Յիսուսը չփոթեցնել իրենց դպրոցական նրբութիւններով, և անոր իմաստուն և օրէնսգէտ և մեծ վարդապետի համբաւը կոտրել, անլուծանելի խնդիրներ առաջարկել կարծելով։ Բայց արդիւնքը բոլորովին հակառակն էր եղած, զի ոչ թէ կրցած էին Յիսուսը պապանձեցնել, այլ իրենք պապանձումի մատնուած մնացին։ Փարիսեցիներ, որչափ և ուրախ, որ Յիսուս մեռեալներու յարութեան վրայ իրենց կարծիքը պաշտպանեց, սակայն չէին ատեր որ Յիսուս իրենց բարեկամներն ու հակառակութեան օգնականները ամօթապարտ թողու. ուստի որոշեցին առաջ անցնիլ և նոր խնդիրով մը Յիսուսը չփոթեցնել։ Իրենց առաջարկած հարցումը եղաւ. «Ո՞ր պատուիրան մեծ է յօրէնս»։ Այդ հարցումը Գալիլիոյ մէջ ալ օրինական մը ուղղած էր Յիսուսի (Ղուկ. Ժ. 25), բայց նա ուրիշ կողմէ քաղած էր առաջարկը, այսինքն թէ ինչ ընէ որ Երկնից Արքայութեան արժանանայ (յօդ. 148)։ Թէ հարցումին տեղը, թէ ատենը, և թէ առիթը բոլորովին տարբեր լինելուն, յայտնի բռնադատութիւն պիտի համարուի անոնց կարծիքը, որ Ղուկասին նախընթացաբար պատմածը, Մատթէոսի և Մարկոսի այստեղ պատմածին հետ նոյնացնելու ճիգեր կ'ընեն։ Մանաւանդ որ Ղուկասու մէջ նոյն ինքն օրինականն է որ գլխաւոր պատուիրանները կը յիշէ, իսկ այստեղ ինքն Յիսուսն է, որ մեծ պատուիրանը կը բացատրէ։

«Մեծ պատուիրանը, կ'ըսէ Յիսուս, սէրն է, որ երկու մասեր ունի. Առաջինը Աստուծոյ սէրը, իսկ երկրորդը ընկերին սէրը, և այս պատուիրանները Մովսէսին կողմանէ ալ հռչակուած են կանուխէն, և անոր օրէնքներուն մէջ գրուած են թէ.— Սիրեսցես զՏէր Աստուած քո յամենայն սրտէ քումմէ և յամենայն անձնէ քումմէ և յամենայն մտաց քոց (Բ. Օր. Զ. 5) — և թէ «Սիրեսցես զընկեր քո իբրեւ զանձն քո» (Ղեւտ. ԺԹ. 18)։ Մովսէսի օրէնքներուն և մարգարէներու պատգամներուն մէջ ինչչափ հրամաններ ու պատուիրաններ կան, ամէնքն ալ այդ երկու խօսքերուն մէջ կը պարունակուին. այնպէս որ ով որ այս երկու պատուիրանները լիովին կը կատարէ, նա կատարեալ մարդ է։ Դուք ալ պէտք է այդ պատուիրաններուն վրայ մտադրութիւն դարձնէք, և ի զուր արտաքին ձեւակերպութեանց վրայ չդնէք կատարելութեան և արդարութեան կարեւորութիւնը»։

Յիսուսը փորձելու համար խմբուած փարիսեցիներու մէջ կը գտնուէր դպիր մը, աւելի բարեմիտ տրամադրութիւններով զգածեալ, ինչպէս դիտել կուտայ Մարկոս, որ համակրութեամբ կը լսէր Յիսուսի տուած իմաստուն պատասխանները և սադուկեցիներն ու փարիսեցիները նոյն իսկ Ս. Գիրքին խօսքերով պապանձեցնելը։ Ով էր չենք գիտեր. բայց գիտենք թէ նոյն իսկ ատեաններուն մէջ չէին պակսեր Նիկոդիմոսի նման Յիսուսի վարդապետութեան վրայ զարմացողներ։ Այդ դպիրն է որ Յիսուսի վերջին պատասխանին վրայ, չկրնար լուռ մնալ, և առջեւ անցնելով համարձակ կը խոստովանի. «Իրաւունք ունիս, վարդապետ, մեծ ճշմարտութիւն մը խօսեցար, ուղղութեան ճիգդ հիմը ցուցուցիր. Աստուած է միայն ինչ, անկէ դուրս որ և է բան նշանակութիւն ու կարեւորութիւն չունի, և կատարելութիւնն ալ այն գործն է որ ուղղակի Աստուծոյ կը դիմէ, և այս է Աստուծոյ սէրը, անկէ դուրս շատ մը արտաքին գործեր որ ուղղակի Աստուծոյ չեն դիմեր, մարդը կատարեալ չեն ըներ։ Պէտք է, այո՛, զԱստուած սիրել, և բոլոր սիրտի և մտքի զօրութիւնները Աստուծոյ սիրոյն համար գործածել։ Աստուծոյ սիրոյն ամբողջացումն է ընկերին սէրը, երբոր մարդ ընկերը կը սիրէ Աստուծոյ համար, առանց որ և է երկրորդական նպատակի, և առանց այս սիրոյն չափ սահմանելու, այլ կը սիրէ ընկերը կատարելապէս ինչպէս ինքզինքը կը սիրէ։ Իրաւունք ունիս, վարդապետ, համարձակ հռչակելու թէ այդ սէրն է բոլոր պատուիրաններուն լրումը, և թէ սիրոյն հետ բաղդատելով շատ ետեւ կը մնան զոհեր ու ողջակէզներ, մաքրութիւններ և [illegible]»։

Այս բարեմիտ դպիրին համարձակ յայտարարութիւնը Յիսուսին ալ մեծ գոհացում պատճառեց, և անոր դառնալով ըսաւ. «Այդ սկզբունքներովդ դուն ալ իմ քարոզած Երկնից Արքայութեան վարդապետութիւնը ընդունած կ'ըլլաս. Աստուծոյ Արքայութեան մօտեցեր ես, նայէ՛ որ անոր մէջ մանելէ ետ չքաշուիս»։ Այսպէս փակուեցաւ մեծ պատուիրանին խնդիրը.

225. ԸՆԴԴԻՄԱԽՕՍՆԵՐ ԿԸ ԼՌԵՆ

Մատթ. ԻԲ. 46, Մարկ. ԺԲ. 34, Ղուկ. Ի. 40.

Երեքշաբթիին առաւօտեան ժամերը այդ խնդիրներով անցան, և Յիսուսի հակառակորդները իրենց պատրաստութեանց մթերանոցը սպառեցին։ Կ'ուզէին անոր իմացնել թէ ինք իշխանութիւն չունի տաճարին գործերուն միջամտելու, կ'ուզէին նուազեցնել անոր առակներուն թողած տպաւորութիւնը, կ'ուզէին դժուարին խնդիրներով նեղի դնել անոր միտքը, կ'ուզէին ժողովուրդին աչքին խոտել անոր ստացած գերազանց յարգանքը, կ'ուզէին իրենց միջոցով խայտառակել հրաշագործ և մարգարէանման վարդապետը, բայց այս ամէն նպատակները պարապի ելան, իրենց պատրաստութիւնները սպառեցան, իսկ Յիսուսին վնաս մը չկրցան հասցնել, իրենք յաղթուեցան, բայց միայն Յիսուսի փառքը աւելցնելու ծառայած եղան։ Տեսնելով որ բոլոր թափած ճիգերնին անօգուտ եղաւ, որոշեցին այլ եւս լռել. իրենց հնարագիտութիւններէն հրաժարեցան, և բոլոր միտքերնին դարձուցին կանուխէն որոշուած ձեւին, այն է դաւաճանութեամբ կամ զրպարտութեամբ Յիսուսը մեռցնել կամ մեռցնել տալ, Յիսուսը մէջտեղէն վերցնել, որ իրենց չար միտքը տեղը երթայ, և իրենց թերութիւնները և մոլորութիւնները յանդիմանող բերանը այլ եւս չխօսի։

226. ԴԱՒԻԹ ԵՒ ՈՐԴԻ ԴԱՒԹԻ

Մատթ. ԻԲ. 41-46, Մարկ. ԺԲ. 35-37, Ղուկ. Ի. 41-44.

Երեքշաբթի առաւօտեան Յիսուսի վարած պայքարը, պաշտպանողական էր, եթէ ներել է պայքարներու յատուկ այդ բառը գործածել։ Հակառակորդներն էին որ խնդիրներով և հարցումներով Յիսուսի վրայ կը քալէին, և Յիսուս պատասխաններով և լուծումներով հակառակութիւնները կը ցրուէր։ Երբոր հակառակորդներ կը լռեն ու տեղի կուտան, Յիսուս ինք կը սկսի անոնք նեղը դնել, և պայքարը յարձակողականի կը փոխէ, պայքարներու յատուկ բառը գործածելու համար։ Վերջին երեքշաբթիին միացած մասին մէջ աւետարանիչներուն յառաջ բերածները, այդ ձեւը ունին, որովհետեւ կամ Յիսուսէ առաջարկուած խնդիրներ են և կամ Յիսուսէ խօսուած յանդիմանութիւններ են։

Յիսուսին առաջին խօսքը Ս. Գիրքէն քաղուած խնդիր մըն է, ինչպէս էին փարիսեցիներու և սադուկեցիներուն իրեն առաջարկած խնդիրներն ալ։ Խնդիրը կը դառնայ Սաղմոսէ առնուած տունի մը իմաստին վրայ, որ է «Ասաց տէր ցտէր իմ նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց» (Սղմ. ՃԹ. 1)։ Արդ Յիսուսի ընդդիմախօսները կ'ընդունէին թէ այդ սաղմոսը մեսիական է, և թէ նա որուն կը խօսուի Աստուծմէ իւր աջակողմը առաջին աթոռը, և միանգամայն կ'ապահովուի անոր իւր թշնամիներուն վրայ տանելիք յաղթանակը, նոյն ինքն Մեսիան է։ Տէրը՝ որ կը խօսի, Աստուած է. և Տէր իմը՝ որուն կը խոստացուին մեծութիւնները, Մեսիան է։ Թէպէտ ընդունուած է թէ բոլոր 150 սաղմոսներուն ալ հեղինակը միմիայն Դաւիթ չէ, և թէ, մանաւանդ վերջին մասին մէջ, Դաւիթէ ետքով ուրիշներէ գրուած սաղմոսներ ալ կան, սակայն այս ՃԹ. սաղմոսին Դաւիթին լինելը ընդհանուր կերպով ընդունուած էր, և Յիսուսի ընդդիմախօսներուն համար ալ երկբայելու կէտ չէր, որով Յիսուս վստահօրէն կը կրկնէր իւր հարցումը։ — «Դուք, կ'ըսէր, ընդունած էք թէ Մեսիան Դաւիթին որդին պիտի ըլլայ, և ամէնքնիդ ալ Որդի Դաւիթի անունը Մեսիա անունին հետ իբր նոյնանշան կը գործածէք»։ — Այո՛, այսպէս է, կ'ըսէին փարիսեցիները։ — «Արդ, կ'ըսէ Յիսուս, Դաւիթ ինքն՝ Մեսիան իրեն տէրը կ'անուանէ։ Եթէ Մեսիան Դաւիթին որդին է, ինչպէս անոր տէրը կրնայ ըլլալ, և եթէ Դաւիթին տէրն է, ինչպէս անոր որդին կրնայ ըլլալ։ Ինչպէս կը մեկնէք այդ կէտը, և ինչ գաղափար պէտք է կազմել Մեսիայի ինքնութեան վրայ»։

Յիսուսի նպատակն էր մեսիայութեան գաղափարը ճշդելով, անոր աստուածորդիութեան ստուգութիւնը յայտնել. որովհետեւ այն որ ըստ մարմնոյ Դաւիթին որդին պիտի ըլլար, ըստ հոգւոյ Դաւիթին տէրն էր, և որովհետեւ մեսիայութիւնն ալ համարձակ իրեն կը վերագրէր Յիսուս, անով հասկցուցած կ'ըլլար փարիսեցիներուն թէ պարապ տեղ կը հակառակին իրեն և զինքն մեռցնելու կ'աշխատին, որովհետեւ եթէ իբր որդի Դաւթի կրնայ մեռնիլ, իբր տէր Դաւթի կենդանի կը մնայ, եթէ իբր որդի Դաւթի յաղթուած կ'երեւի, իբր տէր Դաւթի յաղթական կը դառնայ։

Փարիսեցիներ և իրենց համախոհներ չկրցան այդ խնդիրին լուծումը տալ և տխրութեցան լուռ մնալ։ Բայց չենք կարծեր թէ իրօք ալ իմացած չըլլան հարցումին նպատակը և լուծումին հետեւանքը։ Յովհաննէսի մկրտութեան մասին հարցումին ալ լաւ էին ու չէին պատասխանած, բայց ոչ թէ չիմանալով, այլ իմացածնին խոստովանիլ չուզելով (յօդ. 217)։ Այս անգամ ալ մենք նոյն կերպը կը սիրեմք ընդունիլ, որովհետեւ իրենց համար, որ Մեսիայի և Դաւիթի և յիշեալ Սաղմոսին մեսիականութեան համոզումը ունէին, և այսչափ դիւրին բաղդատութեան համար պէտք եղած գիտութիւնն ու մտադրութիւնն ալ ունէին, անհնար էր եզրակացութեան ո՛ւր երթալը չիմանալ։ Բայց շատ հնարաւոր էր, և նախընթացով ալ հաստատուած էր իմացածնին խոստովանիլէ փախուստ ճանչալ։ Երբոր փարիսեցիներ ամօթապարտ կերպով լռութեան կը բռնադատուէին, Յիսուսի համակիր բազմութիւնը և գլխաւորապէս Գալիլիացի և Պերեացի ուխտաւորներու ամբոխը կ'ուրախանար ու կը խնդար, Յիսուսին փառաւորուիլը և հակառակորդներուն ընկճուիլը տեսնելով։

227. ՓԱՐԻՍԵՑԻՈՑ ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Մատթ. ԻԳ. 1-7, Մարկ. ԺԲ. 38-40, Ղուկ. Ի. 4-47

Յիսուս վերեւ յիշուած հարցումով փարիսեցիներուն վրայ իւր ազդեցութիւնը գործած էր, զինքը պատող ժողովուրդն ալ զարմացման և համակրութեան ցոյցերը կ'առատացնէր. ամենայն ինչ նպաստաւոր էր Յիսուսի վարդապետութեան. և հակառակորդներ վատ դաւաճանութենէ զատ ուրիշ միջոց չունենալով՝ զայն կարգադրելու համար հեռացած էին։ Վերջին օրն էր. և վերջին ժամերն էին զորս Յիսուս ժողովուրդին մէջ կ'անցընէր, պէտք էր վերջնական կերպով մը աւետարանի հակառակորդները խայտառակել. և աւետարանի վարդապետութիւնը հռչակել։ Այս է զոր Յիսուս կը սկսի խօսիլ, և ծանր ու ծանրածանր բացատրութիւններով իրեն հակառակորդներուն կեղծաւոր ընթացքը մէջտեղ դնել, որոնք սուտ օրինապահութեան և կեղծաւոր արդարութեան և պատրուակեալ սրբութեան կերպարանով ճշմարտութիւնը հալածել կը կարծէին։

«Դպիրներ և փարիսեցիներ, կ'ըսէ Յիսուս, Մովսիսական օրէնքներուն պահպանութեան հսկող գերագոյն ժողովին մէջ մտած, Մովսէսին օրէնսդրական իշխանութեանը ժառանգ եղած են, և անոր աթոռը գրաւած են։ Օրէնքի գիրքը ձեռուընին, անոր պատուիրանները կը խօսին, և Աստուծոյ տուած օրէնքները կը կրկնեն։ Ինչ որ օրէնքին մէջէն ձեզի կը զրուցեն, մի՛ անարգէք, լսեցէք և գործադրեցէք. բայց չըլլայ թէ անոնց գործերը և անոնց ընթացքը ձեզի իբր օրինակ առնէք ու հետեւիք, որովհետեւ ըրածնին և գործածնին, ըսածնուն և խօսածնուն բոլորովին հակառակ է. ըսելը կ'ըսեն, բայց ընելը չեն ըներ։ Ամէնէն ծանր օրէնքներն ալ, առանց երբեք թեթեւցնել ուզելու, վրայէ վրայ կը դիզեն և ամենածանր ու դժուարակիր հակեր կազմելու պէս իրար կը միացնեն ու կը բարդեն, և այսպէս ժողովուրդին ուսին վրայ բեռցնելէ չեն քաշուիր։ Բայց իրենք այն ծանր հակերը առնելու կամ շարժելու համար մատերնին իսկ չեն մօտեցներ, ուր կը մնայ, այն օրէնքներուն բեռին տակ մանել։ Եւ եթէ երբեք բարեգործութիւններ ալ կ'ընեն, անոնք ալ կեղծիք ու երեւոյթ են, իսկապէս բարեգործութիւն չեն, այլ միայն բարեգործ երեւնալու և ժողովուրդէն գովեստ ընդունելու ցոյցեր են։ Օրէնքը աչքի առջեւ ունենալու և պահպանելու հրամանը (Ել. ԺԳ. 9. 16. Բ. Օր. Զ. 8) բոլորովին նիւթական ձեւին վերածելով, կը կարծեն թէ երբ օրէնքի տառը գրպանակի վրայ գրուած ճակատին կամ ձեռքին վրայ կը կապեն, օրէնքը պահուած կ'ըլլայ. և աւելի օրինական երեւնալու համար գրպանակները աւելի լայն և աւելի խոշոր կը կրեն։ Նոյնպէս աւելի աստուածապաշտ և բարեպաշտ երեւնալու համար իրենց զգեստներուն քղանցքները ու ծոպերը աւելի ընդարձակ և օրինական նիշերով զարդարուած կը շինեն (Թիւ. ԺԵ. 38)։ Իրենց մեծութեան և իշխանութեան արդիւնքը, ոչ թէ ժողովուրդին օգտակար ըլլալն է, այլ ընթրիքի սեղաններու առաջին տեղերը գրաւել, ժողովներու և գումարումներու մէջ նախաթոռ նստիլ, հրապարակներու և փողոցներու վրայ ամէնուն կողմէն յարգանաց բարեւներ ստանալ, ուսուցիչներէն ռաբբի, ռաբբի, այսինքն է վարդապետ, վարդապետ, տիտղոսով յիշուիլ ու կոչուիլ։ Բայց միւս կողմէն ոչ միայն ժողովուրդին օգուտ մը չեն ըներ, այլ և խեղճ որբեւայրիներու իրաւունքները կ'առնեն։ Եթէ աղօթաւոր կ'երեւնան, սոսկ երեւնալու համար է, ասոր համար կամ հրապարակային տեղեր կ'աղօթեն, և կամ կամովին աղօթքնին կ'երկնցնեն, որպէս զի ժողովուրդը զիրենք օրինապահ և բարեպաշտ կարծէ, և իրենց գործած անիրաւութիւնները պարտակուին։ Սակայն Աստուած այս երեւոյթներով չխաբուիր, գիտէ անոնց ամէնուն ներքինը, և իրենց ներքին անիրաւութեանց համեմատ պիտի դատէ զանոնք. աստիճան մըն ալ աւելի խիստ կերպով, որովհետեւ կամովին և չարամտութեամբ բարեպաշտութեան նշանները կը գործածեն իրենց անիրաւութիւնները և պղծութիւնները համարձակ գործելու համար։

ԲՆՆԱՍԷՐ

ՄԱՆՉ ԵՒ ԱՂՋԻԿ

ԽԱՌՆ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մանչ և աղջիկ խառն կամ միասին դաստիարակելու խնդիրը օրուան հարցը եղած է այս պահուս Վիեննայի կրթական շրջանակի մէջ. Պ. Ռ. Կօդչալք, պարբերական հանդէսի մը մէջ յօդուած մը հրատարակելով այս խնդրոյն վրայ, բացարձակապէս անյարմար և անտեղի հռչակեց երկու սեռերուն խառն կրթութիւնը։ Ասոր վրայ ուրիշ մասնագէտներ և մանկավարժներ ալ հակառակը հաստատել ջանացին և խնդիրը սուր հանգամանք մը առած է հիմա։ Երկու կողմն ալ հոգեբանական և ֆիզիքական ապացոյցներ մէջ բերած են իրենց տեսութեանց և խորհրդածութեանց հաստատութեան համար։ Խնդրոյն հետաքրքրական հանգամանքին պատճառաւ կ'արժէ տեսնել անոնց գլխաւորները։ Պ. Ռ. Կօդչալք Տի Տօյչէ Շուլէ հանդէսին մէջ հրատարակած յօդուածովը դէմ կը խօսի մանչ և աղջիկ խառն ու հաւասար կրթութեան։ Այդ յօդուածին ամփոփումը աս՛ է. «Երկու սեռերուն հոգեկան և ֆիզիքական տարբերութիւնը, որ այրն ու կինը զգացման և գործունէութեան տարբեր կոչումներու վրայ կը դնէ, կը պահանջէ որ մանչերն ու աղջիկները իրարմէ անջատ վարժարաններու մէջ կրթուին։ Արդէն բարոյական սկզբունքներն ալ, հակառակ զանազան խորհրդածութեանց, չեն ներեր սեռերու խառն կեցութիւնը. Մանչերն ու աղջիկները խառն ու հաւասար կերպով կրթելու դէմ եղած առարկութեանց գլխաւորը այն է թէ մանչերուն և աղջիկներուն մտաւորական զարգացումը անոնց տարբեր հասակներու մէջ, տարբեր աստիճանով տեղի կ'ունենայ։ Հոգեբան Էպինկհաուզ մանրադննին փորձերով և Տոքթ. Վ. Շթէռն և Վ. Լայղէն փորձառական քննութիւններով հաստատած են այս իրողութիւնը։ Այս գիտնականները իրենց քննական փորձերուն մէջ գործածած են՝ մասամբ՝ հաշիւը, այսինքն դասին սկզբնաւորութեան ատեն և վերջը յաւելման և բազմապատկութեան պարզ խնդիրներ տուած են, մասամբ՝ յիշողութեան փորձեր ըրած են, խառն շարքով միավանկ թուականներ կարդալով անոնց, կանոնաւոր և սովորականէն աւելի արագ արտասանութեամբ, և անմիջապէս ետքը գիր առնել տուած են զանոնք իրենց. մասամբ շարադրութեան փորձեր ըրած են՝ դիտմամբ թերի յապաւումներով արձակ ու փոքրիկ կտորներ տալով անոնց, որպէս զի այդ յապաւեալ բառերուն տեղ անմիջապէս յարմար բառեր գտնեն և դնեն իմաստը ամբողջացնելու համար։ Այս փորձերէն տեսնուած է որ ստորին կարգերու աղջիկները, առանց բացառութեան, վերոյիշեալ փորձի երեք եղանակներու մէջ ալ տկար մնացած են իրենց տարեկից մանչերէն, բայց 11 տարեկան աղջիկներն ալ ուսման զանազան ճիւղերու մէջ մտաւորապէս աւելի յոլով եղած են 15 տարեկան մանչերէն։ Նոյնպէս մանչերուն և աղջիկներուն բացատրութեան ճշդութեան մասին եղած փորձերէն տեսնուած է որ 7-10 տարեկան մանչերը բաղդատաբար աւելի արագ կը զարգանան և յաջորդ տարիներուն մէջ իրենց զարգացումը շատ կը յամենայ, մինչդեռ աղջիկները նախապէս իրենց տղու տարեկիցներէն աւելի տկար կը մնան, և յետոյ արագապէս կը լրացնեն իրենց պակասը։ Այս վիճակին պատճառն ալ երկու սեռերուն արբունքի հասնելու ժամանակին տարբերութիւնն է վասն զի աղջիկները 10-15 տարեկան և մանչերը 14-18 տարեկան հասակնուն մէջ արբունքի կը հասնին։

«Մանչ և աղջիկ խառն կրթելու դրութեան դէմ ցուցուած պատճառ մըն ալ աղջիկներուն մարմնապէս մանչերէն աւելի տկար ու հիւանդոտ ըլլալն է, ինչ որ անկարելի կ'ընէ անոնց երկուքին ալ հաւասար պարտաւորութիւններ տալը։ Օրինակի համար, Բրոֆ. Հէրթէլ (Քօբէնհակ) կը գրէ թէ Տանեմարքայի մէջ աղոց հիւանդութեան դէպքերուն 31% մանչերուն և 51% աղջկանց վրայ տեղի կ'ունենան. Շուէտի մէջ Պիւրկէրշդայն և Քէյ բժիշկներուն քննութեանց նայելով մանչերուն 34% և աղջիկներուն 61% հիւանդկախ են. իսկ Նորվեկիոյ մէջ՝ մանչերուն 22% և աղջիկներուն 37%։ Այս թիւերը տեսնելէ ետքը խելացութիւն չէ այժմ և կարողութեան մասին անհաւասար անհատներէն հաւասարապէս բարձր պարտաւորութիւններ պահանջել։ Եթէ ուսուցման առարկաները զօրաւոր կողմին համեմատ որոշուին, տկար կողմը պիտի վնասուի, և փոխադարձաբար։ Իրարմէ անջատ ուսուցմամբ միայն կարելի է օգտակար ընել այդ անհատներուն կարողութիւնները և այն ատեն երկու սեռերն ալ իրենց բնական տրամադրութեան սահմանին մէջ կրնան զարգանալ։ Աղջիկ և մանչ խառն ուսուցման դէմ կարելի է առարկել նաև թէ այն երկիրներուն մէջ իսկ, ուր մանչ և աղջիկ խառն դաստիարակելը սովորական դարձած է, այսինքն Մ. Նահանգաց մէջ, հոն իսկ տակաւ կը սկսին իրաւացի ձայներ բարձրանալ, և վերջերս սկսած են իրարմէ բաժնել մանչ և աղջիկ ուսանողները, մանաւանդ մեծ քաղաքներու մէջ։»

Պ. Ռ. Կօդչալք ի վերջոյ կը դառնայ այր և կնոջ իրաւունքները հաւասար կշռոյն վրայ հաստատելու կործանարար մոլութեան դէմ, որ տակաւ աւելնալու վրայ է և զոր վերջապէս նուաճել պէտք է, կ'ըսէ. «Կիները մեծ յառաջդիմութիւններ ըրած են ցարդ. ամուսնացեալ ուսուցչուհիներ յաջողած են վարժարաններու վարչութիւնը ձեռք անցընել — գէթ աղջկանց վարժարանները —, բայց ի վերջոյ պիտի տեսնուի թէ սխալ ճամբայ մըն է այդ։ Պէտք է որ կնոջ տրուի ինչ որ կնոջական է և այր մարդուն՝ ինչ որ առնական է։»

Պ. Ռ. Կօդչալքի այս յօդուածին առթիւ Աւստրիոյ հանրային կրթութեան կարեւոր պաշտօնեայ մըն ալ հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրած է.

«Աւստրիոյ գիմնազիոններուն և իրագիտական երկրորդական վարժարաններու մէջ մանչ և աղջիկ խառն կը կրթուէին թէև, սակայն պայմաններ կան այդ մասին։ Աւստրիական հանրային կրթութեան նախարարութիւնը թոյլատրած է որ այն ամէն քաղաքներուն մէջ, ուր աղջկանց գիմնազիոն չկայ, աղջիկները ընդունուին իբրեւ մասնաւոր ուսանողուհիներ, մանչերու յատուկ հանրային միջնակարգ վարժարաններու մէջ։ Աղջիկները իբր ունկնդիր, կանոնաւորապէս կը հետեւին աւանդուած ամէն ուսումներուն, ի բաց առեալ մարմնամարզը։ Իւրաքանչիւր վեցամսեայէ ետքը, աղջիկները քննութեան կ'ենթարկուին և իրենցմէ կը պահանջուին ուսման այն առարկաները որ կը պահանջուին մանչերէն։ Տեսնուած չէ որ աղջիկները ուսանելու կամ ըմբռնելու կարողութեանց մէջ յետամնաց ըլլան մանչերէն։ Միջնակարգ վարժարաններու մէջ սովորաբար, նոյն իսկ կարգադասին և խելացի աղջիկներ կան։ Վեցամսեային մէջ աղջիկները իրաւունք չունէին մանչերուն պէս քննութիւն անցընել, բայց ուսուցիչները ազատ են ընդունիլ անոնց քննութիւնը, և այսպէս ալ կ'ըլլայ սովորաբար։

Աղջիկներուն՝ մանչերու յատուկ միջնակարգ վարժարաններու մէջ աւանդուած ուսմանց մասնակցելու պայմաններն են. Ա. Աղջիկները կրնան ըլլալ ունկնդիր և ոչ թէ կանոնաւոր աշակերտուհի։ Բ. Աղջիկներ կ'ընդունուին եթէ դասարաններու մէջ խառն կրթութեան համար տեղ գտնուի։ Գ. Եթէ երկու սեռերուն միասին գտնուելէն անպատեհութիւններ յառաջ գան, աղջկանց ընծայուած արտօնութիւնը ետ կ'առնուի։ Դ. Աղջկանց արտօնութիւն չի տրուիր մանչերու միջնակարգ վարժարան մանել այն քաղաքներուն մէջ, ուր աղջկանց յատուկ գիմնազիոններ կան։

Հաւանական է որ այս պայմաններն են. մանաւանդ Գ. պայմանը, որ անպատեհութեանց առաջքն առած են։ Ցարդ ո և է դառն փորձառութիւն մը կամ գանգատի պատճառ տեսնուած չէ։ Աւսարիոյ գրեթէ ամէն երկիրներուն մէջ մանչ և աղջիկ խառն կրթութեան այս պայմանաւոր դրութիւնը կը գործադրուի։ Այս ամբողջ դրութիւնը բնականաբար փորձի մէջ է դեռ. ժամանակին կրթական նախարարներուն տրամադրութենէն կախում ունի այս դրութիւնը մինչեւ ո՛ր աստիճան գործադրութեան դնելը։»

Վիեննայի վարժապետանոցին Տնօրէն Եօզէֆ Նաւկլէրի և ուրիշ կարեւոր մանկավարժներու կարծիքներն ալ յաջորդով։

ՄԵՆՆԱՋ

ԱՌՏՆԻՆ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Տղոց սխալները կամ թերութիւնները ուղղելու լաւագոյն միջոցը, զանոնք կշտամբելէ աւելի, գովութեան արժանի անոնց արարքը կամ վարքը դրուատելն է։ Օրինակի համար, ընտանիքի մէկ անդամը, որուն սովորական անձնասիրութենէն կը դժգոհինք միշտ, երբ օրին մէկն ալ ընկերսիրութեան կամ մարդասիրութեան միտող ընթացքի մը մէջ կը գտնուի, անմիջապէս գնահատելով պէտք է գոհունակութիւն յայտնել և շնորհաւորել զինքը. գոհունակութեան և գնահատման այս օրինակ առիթները շատ աւելի կ'ազդեն տղուն վրայ՝ իր թերութիւնները բարւոքելու համար քան թէ յանդիմանական կշտամբանքները։ Մանաւանդ փոքր տղոց վրայ գործադրելու է կրթութեան այս եղանակը։ Պէտք է մտքի առջեւ ունենալ միշտ թէ տղաք քաղցրութենէ աւելի կ'ազդուին քան թէ խստութենէ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐԱՊԵՏԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գերման քաղաքականութեան մասնագէտ անձնաւորութիւն մը, որուն համար ֆոն Պիւլով իշխանն է, կ'ըսէ Պերլինէր Թակէպլադ, սա յայտարարութիւնները ըրած է Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէի թղթակցին.

Մենք հանդարտութեամբ նկատողութեան կ'առնենք կացութիւնը։ Պէտք է նախ գիտնալ թէ բնական պատճառներ առաջ բերին Անգլիոյ և Ռուսիոյ մերձեցումը։ Ռուսիա, Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ իր կրած պարտութիւններէն ետքը, պէտք է աշխատի լաւ յարաբերութիւններ ունենալու Ճարոնի հետ և Անգլիոյ մերձեցումը մը Ռուսիոյ համար լաւագոյն միջոցն է այդ նպատակին հասնելու համար։ Ծայրագոյն Արեւելքի պատերազմին պատճառած դժուարութիւններէն ետքը Ռուսիա նաեւ պէտք ունի ինքզինքը ժողվելու խաղաղութեամբ։ Անգլիա ալ, որ պարտաւոր է դժուարութեանց դէմ մաքառելու Հնդկաստանի և Աֆղանիստանի մէջ, կրնայ լաւ արդիւնքներ ձեռք բերել Ռուսիոյ հետ համաձայնութենէ մը։ Աւելի զատ Ֆրանսա, իբրեւ Ռուսիոյ դաշնակիցը, հաճոյքով կը տեսնէ թէ Անգլիա կը մօտենայ Ռուսիոյ։ Եթէ նկատողութեան առնուին անգլեւռուս մերձեցման այս բնական պատճառները, կարելի կ'ըլլայ կացութիւնը աւելի հանդարտութեամբ դատել։ Գերմանիոյ մէջ չենք կարծեր որ այդ մերձեցումը վնասէ խաղաղութեան։ Այսու հանդերձ պէտք է նկատողութեան առնել սա կէտը թէ ապագային համար կրնան տարբեր պարագաներ պատահիլ։ Ապագային համար կարելի է ըսել թէ խաղաղութիւնը ապահոված կ'երեւայ Գերմանիոյ այժմ և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հետ անոր դաշնակցութեամբը, վասն զի այդ երկուքը զօրաւոր զանգուած մը կը կազմեն Եւրոպայի մէջ։ Այս պայմաններուն մէջ կարելի չէ հաւատալ որ խաղաղութիւնը կրնայ խանգարուիլ։ Ո՛չ ոք կրնայ ընդունիլ թէ Գերմանիոյ վրայ յարձակում մը կատարելու մտադրութիւն ունեցող մը գտնուի։ Ո՛վ որ համարձակի այդ տեսակ բան մը ընելու, ինք պիտի վնասուի մեծապէս։ Գերմանիա պիտի կրնայ զօրեղապէս ինքզինքը պաշտպանել իր վրայ յարձակողին դէմ։ Ո՛վ որ ուզէ Գերմանիոյ դպչիլ, շատ խայթիչ ոզնի մը պիտի գտնէ իր առջեւ։ Ուստի Գերմանիա թող պիտի չտայ որ իր խաղաղութիւնը խանգարուի և պիտի շարունակէ աշխատիլ առանց սուրի շաչիւնի և գրգռութեան։ Գերմանիոյ մէջ չենք կարծեր որ Ֆրանսայի մէջ օր մը ծայրայեղ երկրասիրութիւնը յորդի անգլեւռուս մերձեցման հետեւանքով։ Համոզուած ենք որ ֆրանսական ժողովուրդը խաղաղասէր է և Գերմանիոյ հետ պատերազմելու փափաքող չէ։ Միեւնոյն բանը կրնանք ըսել նաեւ անգլիական ժողովուրդին համար։ Վիլհէլմ կայսեր յարաբերութիւնները Էտուարտ թագաւորին հետ շատ բարեկամական են և սխալ է այն լուրը թէ Էտուարտ Է. փափաքող չէ Պերլին այցելելու։ Ռուսիոյ և Գերմանիոյ միջեւ անհամաձայնութեանց զրոյցներն ալ անհիմն են։ Վիլհէլմ կայսրը և Նիքոլա կայսրը անձնական խիստ մտերմական յարաբերութիւններ ունին և վերջին տասնըմէկ տարիներու մէջ ութ անգամ իրարու հանդիպեցան։ Ուրեմն տարւոյս մէջ նոր տեսակցութեան մը համար պատճառ մը չկայ։ Գերմանիոյ կարծեցեալ չեզոքութիւնը պարբերութիւն մըն է միայն։ Մինչեւ հիմա Գերմանիոյ քաղաքականութիւնը իր գործին մէջ բնաւ չէ նեղուած Գերմանիոյ շուրջը կնքուած համաձայնութիւններէն և յառաջիկային ալ այնպէս պիտի ըլլայ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ ԽՕՍՔԵՐԸ

Թայմսի թղթակիցը հետեւեալը կը հեռագրէ Պերլինէն.

«Կ'իմանամ թէ Վիլհէլմ Բ.ի խօսքերը անցեալ շաբթու չէ որ արտասանուած են, այլ երկու շաբաթ առաջ Տէօպէրիցի բանակատեղին մէջ։ Տօրդմունտէր Զայդունկի հրատարակած պարբերութիւնը բոլորովին վաւերական չէ, սակայն, կ'երեւայ թէ կը համապատասխանէ միտքերու մէջ տիրող զգացումին՝ Նոր երեքեակ զինակցութեան նկատմամբ բացատրութեան հետեւանքով։ Պաշտօնական շրջանակներուն մէջ այնպէս կը նկատուի թէ այդ լեզուն չի տարբերիր Ռայխստակին մէջ ֆոն Պիւլով իշխանին ըրած յայտարարութիւններէն՝ Գերմանիոյ դէմ հաւանական գործակցութեան մը մասին. Նաեւ վերջերս, շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ նոյն խօսքերը այս միջոցիս պէտք չէր հրատարակել, վասն զի տարբեր նշանակութիւն մը կը տրուի անոնց, մինչդեռ Վիլհէլմ կայսրը նոր բան մը չէ ըրած և արդէն միշտ այդպէս խօսած է զօրավարներուն, յայտնելով այն վստահութիւնը զոր բանակը իրեն կը ներշնչէ։ Ինչ որ ալ ըլլայ, կը թուի ինծի թէ այս միջոցիս խաղաղութիւնը խանգարելիք բան մը չկայ։ Վիլհէլմ կայսրը ուղեւորութեան մասին իր տրամադրութիւնները չէ փոխած և ոչ ալ ֆոն Պիւլով իշխանը։ Սպայակոյտի պետերուն գալով, իրենց արձակուրդներուն և ամառուան ընտիրքներուն նկատմամբ փոփոխութիւն մը չեն ըրած։»

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Դուրինցէն Ֆրանսական թերթերուն ուղղուած հեռագիր մը կ'ըսէ.—«Ռուսիոյ կայսեր կողմէ Իտալիոյ արքունիք այցելութեան մը հաւանականութիւնը միշտ կը շահագրգռէ քաղաքական շրջանակները և ընդհանուր կարծիքը։ Մէկ քանի նախարարներ յայտարարեցին թէ այդ մասին տեղեկութիւն չունին, որով լուրը ո՛չ կրնան հերքել և ոչ ալ հաստատել։ Ստամպա թերթակիրը, սակայն, մասնաւոր տեղեկութեանց համաձայն կը ծանուցանէ թէ Ռուսիոյ կառավարութեան և Իտալիոյ կառավարութեան միջեւ փութկոտ բանակցութիւններ կը կատարուին՝ փոխարինելու այն այցելութիւնը զոր 1903ին Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը տուաւ Նիքոլա կայսեր։ Միակ դժուարութիւնը այցելութեան վայրին վրայ է։ Իտալիոյ կառավարութիւնը կ'ուզէ որ Հռոմի մէջ տեղի ունենայ, իսկ Ռուսիոյ կառավարութիւնը կը փափաքի որ իտալական ուրիշ քաղաքի մը մէջ կատարուի։ Ուրեմն թագաւորական դղեակ մը պիտի յատկացուի այդ տեսակցութեան։ Ռաքքոնիճիի մէջ երկուշաբթի օրը սկսան համանուն դղեակին մէջ պատրաստութիւնները։ Իտալական թերթ մը կ'իմանայ թէ տեսակցութիւնը անշուշտ Ռաքքոնիճիի մէջ պիտի կատարուի և թէ Նիքոլա կայսրը ու Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը այդ առթիւ ներկայ պիտի գտնուին մեծ զօրահանդէսի մը՝ Բիէմոնթէի երկու զօրաբանակներուն կողմէ կատարուած։

ՀԱՄԱՆԿԼԻՔԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Համանկլիքան համաժողովը, որ երկուշաբթի իրիկուն տեղի ունեցաւ Ուէսթմինսթըրի աբբայարանին մէջ, կը բովանդակէ բրիտանական լեզու խօսող երկիրներու մէջ տարածուած անկլիքան ուխտերու պատուիրակներէն։ Բազմաթիւ եպիսկոպոսներ և արքեպիսկոպոսներ, հարաւային Աֆրիկէէն, Ամերիկայէն, Չինէն, Հնդկաստանէն, Աւստրալիայէն և Նոր Զելանտայէն եկած, այդ համաժողովին մէջ պիտի հանդիպին անկլիքան եկեղեցիին բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն և գաւառներէն ղրկուած զանազան երեսփոխաններուն։ Այդ կարեւոր համաժողովին առաջին գաղափարը 1902ին երեւան հանուեցաւ Քէնթըրպըրիի և Եորքի միսիոնարութեանց նախաձեռնութեամբը։ Դահերէց արքեպիսկոպոսը եկեղեցական բոլոր թեմերուն կարծիքը հարցուց, որոնք խանդավառութեամբ ընդունեցին ծրագիրը և իսկոյն ձեռնարկեցին վիճաբանութեանց նախագիծի մը պատրաստութեան։ Որոշուեցաւ որ ներկայացուելիք առաջին խնդիրը ըլլայ Եկեղեցւոյ յարաբերութիւնները ընկերութեան հետ. երկրորդը՝ հաւատքը և անհաւատութեան դէմ կատարուելիք պայքարը։ Խնդիրներու այդ դասակարգութիւնը ուշագրաւ է. ճշդիւ կը պարզէ անկլիքան եկեղեցիին հիմնական պետերուն մտաւորական վիճակը. Նաեւ ցոյց կուտայ թէ իրենց կրօնքին ընկերական և նոյն իսկ քաղաքական դերին աւելի կարեւորութիւն կուտան քան թէ անոր բնազանցական կողմին։ Թայմզ Լոնտոնի թղթակիցը կ'ըսէ.—«Համաժողովին վիճաբանութեանը ենթարկուելիք խնդիրներուն յառաջդրութեանն իսկ յայտնի կ'ըլլայ անոր մասնակցողներուն կրօնական նոր գաղափարներու տէր, իրապաշտ և գործնական հանգամանքը։ Աւասիկ այդ խնդիրներու մէկ քանին.— Ամուսնութիւնը, աշխատաւորութեան ժամերուն սահմանափակումը, գործաւոր դասակարգին բնակութիւնը, առեւտրական խարդախութիւնները, ալքոլամոլութիւնը, խաղամոլութիւնը, բռնախոհութիւնը, կրօնքը և ընկերվարականութիւնը, կղերականներու պարտականութիւնները ընկերական բարենորոգմանց հանդէպ, դրամագլուխը և աշխատութիւնը, անգործները, մենավաճառները և «դըրօշ»ները եւայլն։ Այս ցուցակը քաղաքական գիտութեանց վարժարանի մը ուսմանց ծրագրին կը նմանի աւելի քան թէ կղերանոցի մը։ Պէտք է գիտել նաեւ երկրակալութեան այն հանգամանքը զոր պիտի ունենայ նոյն համաժողովը՝ բովանդակած բրիտանական աշխարհքի բոլոր մասերուն ներկայացուցիչներէն։ Երկրակալութեան կուսակից թերթերը հիմնական մասնաւոր կ'ընեն այդ հանգամանքը։»

—Էտուարտ թագաւորը ծանոյց թէ մտադիր է Պըքինկէմի պալատան պարտէզին մէջ գաղութային հանդէս մը տալ համանկլիքան համաժողովին երկու հազար պատուիրակներուն։ Կալլէսի իշխանն ալ ընդունելութիւն մը պիտի կատարէ և թէյի սեղան մը պիտի տայ Մարլպորօ-Հաուզի մէջ։ Ամերիկայի պատուիրակներուն մէջ, հազարի չափ, կան նշանաւոր անձնաւորներ, որոնցմէ Բիէրբոնթ Մորկէն զանազան խնդիրներու վրայ պիտի խօսի։ Կիներն ալ կարեւոր դեր մը պիտի ունենան, վասն զի երիտասարդութիւնը դաստիարակելու վերաբերեալ խնդիրներուն ուսումնասիրութիւնը անոնց թողուած է։ Տիկին Քրայգըն պիտի նախագահէ այն ճիւղին որ պիտի վիճաբանի տղոց դիրքին վրայ ընտանիքին և Պետութեան հանդէպ։ Օր. Քանթինօ Սմիթ տեղեկագիր մը ներկայացնէ Պետութեան ընկերիքեան նկատմամբ տղաքը մեծցնելու և դաստիարակելու մասին։ Տիկին Պրկուրն տեղեկագիր մը պիտի ներկայացնէ հօրը, մօրը և ընդհանուր կերպով ծնողաց պատասխանատուութեանը նկատմամբ։

Ռ. ՖԱԼԻԷՌԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ֆրանսայի նախագահ Պ. Ֆալիէռ յուլիս 18ին Վեռիքէ զրահաւորով Տէօնքերքէն ճամբայ պիտի ելլէ՝ սկանտինավեան երկիրները կ'այցելելիք ուղեւորութեանը համար։ Տիւբըրդի-Թուար ու Քասսինի յածանաւորները և երկու թորփիլանաւներ պիտի հետեւին Վեռիքէի։ Այդ մարտանաւերուն պիտի հրամայէ Գաքէօրինաւահանգիստի վերատեսուչ Պաքէ-Լորէեա երկրորդ կարգի ծովակալը։ Պիսիլ նաեւ ալ յուլիս 16ին Շէռպուրէն Տէօնքերք պիտի երթայ՝ Պ. Ֆալիէռը նաւահանգիստէն մարտանաւը փոխադրելու։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ԳԱՂԱՓԱՐՆԵՐԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Ալզասի ինը քահանաներ, Շդրասպուրկի թեմին մէջ, պատասխանատուութեան հրաւիրուած են՝ կրօնական նոր գաղափարներու մասին իրենց ունեցած հակումին համար։ Մինիխի Շնիցէր բրոֆէսէօրը, որ, ինչպէս յայտնի է, խօսած էր գաղափարները և որ միշտ պետերէն մէկը կը նկատուի կրօնական նոր գաղափարներուն, հեռացուած իր դասախօսութեանց պիտի վերսկսի Միւնիխի համալսարանին մէջ, սակայն վարդապետութեան պատմութեան տեղ կրօնքներու պատմութիւնը պիտի դասախօսէ։ Պավիերայի կառավարութիւնը այդ նոր դասախօսութիւնը հաստատած է՝ գոհացում տալու համար պապական նուիրակին, որ չէր ուզեր թէ Շնիցէր բրոֆէսէօրին դասախօսութեանց հետեւին աստուածաբանութեան կաթոլիկ ուսանողները և կղերանոցին ուսանողները։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽՕՍՈՂ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԸ արդէն գտնուած էր, սակայն զգայուն ժապաւէնին վրայ ձեռք բերուած նշանները միշտ կատարեալ յստակութիւն մը չէին կրնար ունենալ։ Զանազան մասերու ընթերցումը անկարելի կ'ըլլար։ Նոր գիւտ մը այլ եւս թոյլ պիտի տայ խօսքը լուսանկարել բաւական ճշգրիտ նշաններով, որպէս զի կարելի ըլլայ կարդալ։ Պ. Բուսինքօռէ երկուշաբթի օրը գիտութեանց Ակադեմիին ներկայացուց այդ գիւտը զոր ըրած է բնագէտ մը՝ Պ. Տըվօ Շառպոնէլ։ Զանազան կամ բաղաձայն գիրերը, երբ արտասանուին Պլանէլի ծայրայեղ կերպով զգայուն «սոֆլէօֆօն»ի մը կապուած «միքրօֆօն»ի մը առջեւ, լուսանկարչական «բլաք»ի մը վրայ կ'արտադրուին յատկանշական կոր գիծերով՝ ձայնի իւրաքանչիւր տեսակի համար։ Իւրաքանչիւր ձայնաւորի կոր գիծը պարբերականութիւն մը ցոյց կուտայ, ինչ որ չունին բաղաձայնը։ Այդպէս, վարժութեամբ, կարելի է որոշել ձայնաւորները և բաղաձայնները և կարդալ լուսանկարուած խօսքերու էջ մը։ Պ. Տըվօ-Շառպոնէլ յայտարարեց թէ այդ դրութեամբ կարելի է կարդալ հեռաձայնի միջոցաւ եղած զեկոյց մը՝ բաժանորդին բացակայութեանը պահուն։ Գործիքը, հեռաձայնի մը առջեւ դրուած, թուղթէ զգայուն երիզի մը վրայ պիտի լուսանկարէ ընկալուչի մը մէջ լսուած խօսքերը։ Սղագրութիւն մը պարունակող էջի մը պէս կարելի պիտի ըլլայ կարդալ լուսանկարուած նշանները։ Այդ դրութիւնը պիտի ծառայէ նաեւ ձայնագործներու ձայները արձագրել լուսանկարելով։ Նաեւ մարդաչափութեան համար ալ օգտակար պիտի ըլլայ։ Հնարիչը կը յուսայ թէ գործիքը տակաւին պէտք է կատարելագործուի, սակայն հիմնականէն ձեռք բերուած արդիւնքները խիստ շահեկան են։

ԱՆԳԼԻՈՒՍԱՆ ՄՐՑՈՒՄ.— Անգլիական Քիւնարտ նաւային Ընկերութիւնը, որ իր վիթխարի շոգենաւերով Ամերիկայի և Անգլիոյ միջեւ արագ երթեւեկի մասին կը մրցի գերմանական և ֆրանսական նաւային ընկերութեանց հետ, լաւ նաւավարձ վճարող յաճախորդներուն ուղեւորութեան մասին սովորականէն աւելի դիւրութիւն մը տալու դիտմամբ, հետեւեալ ճաշաժամերը որոշած է իր նաւերուն համար։ — Առաւօտուն արթննալէ առաջ. Նախաճաշ մը՝ թէյ, սուրճ, շօքոլա, խաղող, տանձ, սեխ, հաց և կարագ, պիսքիթ։ Արթննալէ ետքը՝ անկողնին մէջ. ճաշ՝ զանազան տեսակ պաղ և տաք մսեղէն, հաւկիթ, ձուկ, եւայլն, տաք կարկանդակ և ազնիւ ըմպելի կամ օշարակ։ Կէս օրէն մէկ ժամ առաջ՝ մսոյ ջուր և պիսքիթ։ Կէս օրին համեղաճաշակ հացիկներ և կարկանդակ (ձեռքէ հրամցուելիք)։ Կէս օրէն մէկ ժամ ետքը, ճաշ՝ զանազան տեսակ կերակուրներ և նախաճաշի սեղանին վրայ դրուածներէն տարբեր ուտելիքներ և պտուղներ։ Կէս օրէ երեք ժամ ետքը՝ պաղպաղակ զանազան պտուղներէ, կարկանդակ և հացիկներ։ Կէս օրէ ետք ժամ 4ին՝ թէյ, սուրճ, շօքոլա, կարագով հաց և ազնիւ ըմպելիք։ Ժամ հինգ կամ վեցին՝ անուշեղէն, օշարակ, խմիչքներ (նաւակամուրջին վրայ ձեռքէ հրամցուելիք)։ Ժամ եօթնին՝ ընթրիք, զանազան կերակուրներէ և համադամներէ բաղկացած, ժամ իննին, (կէս գիշերէ 3 ժամ առաջ) պաղուր, չոր միս, սանտուիչ, պանիր, թէյ, սուրճ և ազնիւ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով և ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. Պալատ վերադարձաւ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ու Թղթատարական նոր շէնքին կառուցումը շուտով աւարտելու համար հրաման տրուեցաւ պատկանեալ պաշտօնեաներուն, վասն զի որոշուած է բացումը կատարել կայս. Գահակալութեան Տարեդարձին օրը՝ օգոստոս 19։

ՀՐՇԷՋ ԽՈՒՄԲ.— Ծանուցուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնատանին՝ Վերին Վօսփորի յարմար մէկ վայրը հրշէջ խումբ մը կազմել, որպէս զի երբ հրդեհ ծագի, կարելի ըլլայ շուտով անոր տարածման առաջքը առնել։

ԻՆՔՆԱՇԱՐԺ ԿԱՌՔԵՐԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնատանը նկատելով որ կայս. Նահանգներուն մէջ ինքնաշարժ կառքերու երթեւեկութիւն հաստատելու նպատակով արտօնութիւն կամ մենաշնորհ խնդրողներու թիւը հետզհետէ կ'աւելնայ, ծանոյց պէտք եղած տեղերը թէ արտօնութիւն տրուելէ առաջ փորձեր պէտք է կատարել ինքնաշարժ կառքերուն անցնելիք տեղերը։

ԴՈՆՆԱՅԻ կուսակալը, որ քննական պաշտօնի ելած է, Անատոլիայէն Սթրումա գացեր է։

ԷՆՆԻՐԻՄԻ կուսակալը, քննական պաշտօնի համար Ատա, Պէյրամըճը, Միխալըճճըք ու Սիվրիհիսար գաւառակները այցելելէ ետքը, հինգշաբթի օրը նահանգին կեդրոնը վերադարձեր է։

ԿԻԶԻՆՍՐՈՒ եղեւիններուն վրայ այս տարի ալ թրթուրները մեծաքանակ երեւան ելած ըլլալով, պետական Խորհուրդը որոշեց որ անոնց դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներու ծախքերը վճարուին անհատներու կողմէ, եթէ անոնց սեփականութիւնն են, և Թաղապետութեանց կողմէ՝ եթէ պետական ատացուածք են։

ՊՈՒՔՐԷՇԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ Թուրքիոյ և Ռումանիոյ միջեւ առեւտրական դաշնադրութիւնը, որուն համար երկու կողմերուն միջեւ կատարեալ համաձայնութիւն գոյացած է, մօտերս պիտի ստորագրուի. իսկ գործադրութիւնը յառաջիկայ նոյեմբերին պիտի սկսի, վասն զի ստորագրուելէն ետքը վաւերացման գործողութիւնները պիտի կատարուին։

ՍԱԼՄԱԹՈՄՐՈՒՔԻ հրդեհին նկատմամբ, զոր երէկ ծանուցինք, առնուած նորագոյն տեղեկութեանց նայելով, հրդեհը սկսած է ո՛չ թէ Ռէֆիքէ անուն հայ կնոջ մը սեպհական և Ֆէճիր Օսնիկի վարձքով բնակած տունէն, այլ կօշկակար Անասթաս կնոջ՝ Տէօրինայի և Արթինի ու Լեւոնի բնակած տուներուն մէջտեղէն։ Բերաքէնէ Դաւուտ Աղա թաղին գիշերապահը ժամ 6ին տեսեր է թէ վերոյիշեալ Տէօրինայի տանը ետեւի կողմի պատուհանէն մուխ կ'ելլէր և իմաց տուեր է։ Հօն փութացողները կը յայտարարեն թէ հրդեհը սկսած է Տէօրինայի տունէն։ Դրացիներէն ոմանք վերոյիշեալ Արթինի ու Լեւոնի տունը մտնելով տեսեր են թէ կրակը սկսած է այդ տան կից գտնուած Տէօրինայի տունէն, վասն զի տախտակներ քակեր են։ Տէօրինա այդ միջոցին քնացած էր տան վերի յարկը՝ իր աղջկան, 15 տարեկան, և երկու մանչ զաւակներուն հետ՝ 10 ու 7 տարեկան։ Կրակը տարածուած էր վարի յարկը և սանդուխն ալ բռնկած էր. արդէն այդ տունը շատ փոքր էր՝ երկու յարկէ և երկու սենեակէ բաղկացած։ Տէօրինա ու զաւակները բոցերուն մէջ շուարած մնացած էին։ Փողոցը գտնուողները կը պոռային որ պատուհաններէն վար նետուին, սակայն Տէօրինա ու զաւակները, խելայեղ, չէին կրնար բան մը ընել. եթէ տան մէջ մնային, պիտի այրէին, եթէ փողոց նետուէին կոտրելու վտանգը կար։ Դրացիները իսկոյն խաշոր անկողին մը գտնելով պատուհաններուն առջեւ տարին և չորս ծայրէն բռնեցին։ Տէօրինա նախ իր զաւակները վար նետեց և յետոյ ինք նետուեցաւ։ Տէօրինա թեթեւակի վիրաւորուեցաւ. նաեւ զաւակներէն երկուքը։ Տէօրինա ցերեկն լուացք ըրած էր, կ'երեւայ թէ վառած փայտեր մնացած էին և ծխանելոյզէն ելած կայծերէն առաջ եկած էր հրդեհը։ Այդ միջոցին կից գտնուած միւս տուներն ալ բռնկած էին։ Ջրհաններ կ'աշխատէին, սակայն ջուր չկար և այդ տեղերը բաղկացած էին խիտ ու խիտ փայտաշէն տուներէ։ Կրակը վեց թեւի բաժնուած էր առաջ.— Բէյմանքէչ Գարա Մուսթաֆա Փաշայի մզկիթին փողոցը, Բէյմանքէչ Սէնա Եօքուշը, Դաւուտ Աղա Սէնա Եօքուշը, Արքաճը Գոքքալ Չէշմէսի, Բէֆէվի Աքսարայ Գոքքալ Չէշմէսի և Սաթրաֆ փողոցը։ Այդ վիճակին մէջ կրակը չորս կողմը պաշարած էր և առաջքը առնելը դժուարացած, սակայն ջրհանկիր զինուորներու վաշտին աշխատութիւններով և կարգ մը տուներու վար առնուելովը ժամ 11ին կարելի եղաւ բոլորովին մարել հրդեհը, որ այդ հաշուով հինգ ժամ տեւած էր։ Այդ աշխատութիւնները եթէ չըլլային, կրակը աւելի պիտի տարածուէր, վասն զի շրջակայքն ալ բազմաթիւ փայտաշէն հին տուներ կան խիտառխիտ և նեղ փողոցներով։ Այրած տուներէն ելած կայծերը շրջակայ թաղերու մէջ ալ տուներ բռնկցուցին, սակայն կարելի եղաւ մարել։

—Այրած տուներու թիւը սոյնպէս է.— 40 տուն Բէյմանքէչ Գարա Մուսթաֆա Փաշա թաղէն, 18 Բէրաքէնէ Դաւուտ Աղա թաղէն և 17 Բէֆէվի թաղէն. ընդամէնը 75 տուն և երկու խանութ։ Այրածներու մէջ կան զինուորական գերգնդապետ Հիւսէյին պէյի և չուլհա Հիւսէյինի տուները. միւս տուները կը բնակէին հայ և յոյն ընտանիքներ՝ ընդհանրապէս արհեստաւորներէ և Մեծ-Շուկայի խանութպաններէ բաղկացած։ Այդ տուներէն մէկ քանիին մէջ երկու-երեք աղքատ ընտանիքներ միասին կը բնակէին։ Այրած տուներէն եօթը-ութը միայն ապահովուած էին։ Ելիզավի անուն կին մը, որ բոցերուն մէջ մնացած էր ու կը պոռար, դժուարաւ ազատուեցաւ ոստիկանութեան պաշտօնեաներուն կողմէ։

—Ոստիկանութիւնը երէկ յարմար վայրեր զետեղեց հրկիզեալները. Նաեւ հաց, պանիր եւայլն բաշխեց անոնց։ Ամէնքն ալ աղօթքներ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

—Այրած տուներուն տասնըհինգի չափը ապահովագրուած են և ապահովագրական Ընկերութեանց վնասը 2000 ոսկիի չափ է. իսկ հրդեհին պատճառած նիւթական ընդհանուր վնասը 18,000 ոսկիի կը հասնի։

—Վեհ. Սուլթանը իմանալով հրդեհը, բարեհաճեցաւ կայս. Թիկնապահներ ղրկել և հրամայել որ հրդեհին առաջքը շուտով առնուի։

—Իգտամ կ'ըսէ թէ Տէօրինա անուն կինը, որուն տունէն սկսած էր հրդեհը, ոստիկանութեան կողմէ ձերբակալուեցաւ, սակայն ըսաւ թէ վիրաւորուած ըլլալով անկարող է խօսելու. երբ հիւանդանոց ղրկուելու համար պատրաստութիւն կը տեսնուէր, Տէօրինա փախաւ։ Աղջիկը հարցաքննուելով յայտարարեց թէ մօրը ո՛ւր գտնուելուն վրայ տեղեկութիւն չունի։ Ոստիկանութիւնը խուզարկութիւն կը կատարէ Տէօրինան ձերբակալելու համար և քննութիւնները առաջ կը տանի։

—Այրած տուներէն շատ քիչ կարասի ազատուեցաւ։ Մէկ քանի գողեր ձերբակալուեցան։

—Նէշէթ անուն անձ մը և Ահմէտ ա. Նաւէ ջրհանկիր մը հրդեհի պահուն կռիւ բռնելով, Ահմէտ իր հակառակորդը վիրաւորեց։ Երկուքն ալ ձերբակալուեցան։

—Հրկիզեալներուն մէկ ցուցակը պատրաստելով ձեռնհաս պաշտօնատանին մատուցուեցաւ։

ԱՆԱՍՈՒՆՈՑ հիւանդութիւնը Կ. Պոլսոյ մէջ անհետացած ըլլալով, ծանուցուեցաւ մաքսային վերատեսչութեան թէ անասուններու, մորթերու եւայլն ներածման դէմ եղած արգելքը պէտք է վերցնել։

ԱՆՁՐԵՒ.— Էտիրնէի ու Ռոտոսթոյի մէջ ալ վերջերս անձրեւներ տեղացին, մեծապէս նպաստելով երկրագործութեան։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ քարափին վերջին տարեշրջանին հասոյթը եղած է 693,618 ֆր.։ Նախորդ տարին եղած էր 626,817։ Հասոյթին եօթը չորրորդն պիտի տրուի։

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԿՍԱՆՔԷՆ.— Բեքոզի Տըրօն վաճառատան գիշերապահը՝ Գարահիսարցի Քեօր Սիւլէյմանօղլու Էտհէմ, երէկ առտու, նոյն վաճառատան տանիքին տակէն ինքզինքը կախելով վերջ տուաւ իր կեանքին։ Կ'ըսուի թէ իր կինը՝ Էլմաս երեք ամիս առաջ Կ. Պոլիս եկած էր և Էտհէմ այդ պարագային զգածուելով մելամաղձոտութեան ենթարկուած էր. այդ էր շարժառիթը իր յուսահատութեան։ Վրայէն վեց մէճիտիէ, ութը քառորդ և քիչ մըն ալ մանր դրամ գտնուեցան։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՍԷՐ.— Գալաթայի Մուսքի թաղին մէջ մայիս 31ին ոճիր մը գործուեցաւ։ Հոն կայ ոսկերիչ Պ. Մէյէրի խանութը և Բոս Սայիտի մէջ ալ ճիւղ մը ունի։ Պ. Մէյէր տասը օր առաջ մեռած ըլլալով, խանութը և ապրանքները կնոջը փոխանցուած էին և Տիկին Մէյէր սկսած էր վարել գործը. իր քովը իբրեւ օգնական առած էր հեծելանիւի աշխատանոցի մը տէրը՝ Կոլուցցի աղջիկը, որով այդ անձը նոյն պատճառով յարաբերութիւն հաստատած էր Տիկին Մէյէրի հետ։ Կոլուցցի, որուն կինը մեռած էր, աշխատեցաւ աւելի մօտ մացնել Տիկին Մէյէրի հետ իր յարաբերութիւնները, սակայն կինը մերժեց և նոյն իսկ յանձնարարեց որ այլեւս ո՛չ իր տանը գայ և ոչ ալ խանութը։ Մայիս 31ի առտուն կանուխ Կոլուցցի նորէն գնաց Տիկին Մէյէրի խանութը, որ նոր բացուած էր և հոն կը գտնուէին Տիկին Մէյէր և խանութին պաշտօնեաներէն մէկը։ Կոլուցցի բուռն վիճաբանութիւն մը ունեցաւ Տիկին Մէյէրի հետ և «ուրեմն ինծի հետ կենակցիլ չէք ուզեր» ըսելով յիսուն տեղէն վիրաւորեց այդ կինը. յետոյ կարծելով որ մեռած է, ռեւոլվէրով ինքզինքն ալ վիրաւորեց։ Երկու վիրաւորներուն վիճակը ծանր է։ Կոլուցցի չորեքշաբթի օրը մահացած էր։ Տիկին Մէյէր 35 տարեկան էր և Կոլուցցի ալ քառասունըհինգ։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Ալի Ինսան անուն գող մը, տաջի օրը, Գալէ Գափուի Էսթէր Զըլաայ փողոցը, թիւ 3 տարրադանուն մտնելով, Աւստրիոյ նաւակատան պաշտօնեաներէն Պ. Բէչէլի յարկաբաժինէն գիտակ մը, չորս բաճկոնակ, բաճկոն մը և այլն գողնալով և ձմեռուան բալթօ մըն ալ հագնելով դուրս ելաւ, սակայն գողութիւնը իմացուելով ոստիկանութիւնը զայն ձերբակալեց և գողօնները ետ առնելով տիրոջը վերադարձուց։ Ալի Ինսան խոստովանեցաւ իր արարքը։

ՈՒՆԿԱՊԱՆԻ մէջ օմմէճի Հասան ծանրապէս վիրաւորեց իր կինը՝ Խատիչէն, որ հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

ՍՈՒԼԹԱՆԻԷ վարժարանին վերաշինութեան աշխատող Սիւլէյման անուն գործաւոր մը, տաջի իրիկունը, շէնքին տանիքէն վար ինկաւ. ձախ ոտքը կոտրուեցաւ և գլուխէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ. հիւանդանոց փոխադրուեցաւ դարմանուելու համար։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ երկաթուղիին 22րդ շաբաթուան հասոյթը սապէս եղաւ իւրաքանչիւր քիլոմեթրի համար.—Հայտար Փաշա-Էնկիւրիի գիծ (578 քիլոմեթր) 8,949 ֆր., անցեալ տարիէն 2,220 պակաս և միւս շաբաթներէն ալ 2,810 պակաս։ Էսկիշէհիր-Գոնիայի գիծ (445, քիլոմեթր) 6,158 անցեալ տարիէն 2,098 պակաս և միւս շաբաթներէն 149 պակաս։

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ ԴՊՐՈՑԻՆ ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆԸ
150-200,000 ՌՈՒԲԼԻ ԾԱԽՍՈՎ

ՄՐՑՈՒՄՈՎ ՅԱՅՏԱԿԱԳԻԾ

Թիֆլիզի Ներսէսեան վարժարանին շինութեան մասին խորհրդակցութիւն կատարելու համար, մայիս 25ին տեղւոյս Առաջնորդարանին մէջ, դպրոցին Հոգաբարձութեան կողմէ նիստ հրաւիրուեր են ճարտարապետներ, նկարիչներ, բժիշկներ և մանկավարժներ։ Ժողովին նախագահ՝ Տ. Գէորգին Արքեպիսկ. Սաթունեանց յայտնած է ժողովականներուն թէ իր և Ներսէսեանի տեսչին Պետերսպուրկ ուղեւորութիւնը յաջողութեամբ պսակուեր է և թէ ծանօթ բարերար Պ. Ալեքսանդր Մանթաշեան յանձն առած է ամբողջ ծախքը՝ 150-200,000 ռուբլին վճարել։ Յետոյ խորհրդակցութիւններ կատարուեր են շէնքին յատակագծի մասին։ Որոշուեր է սոյն յատակագիծը ոչ միայն Կովկասի, այլ և ամբողջ Ռուսաստանի ճարտարապետներուն միջեւ մրցման դնել և առաջին համարուող երեք յատակագծերը պատրաստող ճարտարապետները՝ Պետերսպուրկի ճարտարապետական Ընկերութեան քննութեան բովէն անցընելէ ետքը, լաւագոյնները որոշուելէ ետք, 2,500 ռուբլի նուէր մը պիտի տրուի։ Առաջնութիւն պիտի տրուի այն ճարտարապետներուն, որոնք շէնքին յատակագծին պատրաստութեան մէջ նկատողութեան առած են հայ ճարտարապետական ոճն ու ճաշակը։ Չորս ճարտարապետներէ, երկու մանկավարժ և մէկ բժիշկէ Յանձնաժողով մը կազմուած է, որ պիտի որոշէ մրցման պայմանները և պայմանաժամը։ Ներսէսեանը պիտի շինուի իրեն սեփական գետնին վրայ։

ԳԱԶԱԶԵԱՆ ԿՏԱԿ

Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ դիմում եղած այն փաստաբանին, որ հանգուցեալ Գազազեան էֆ.ի կտակը վաւերացնել տուած էր հելլենական դեսպանատան և ուր կը պահուէր կտակին պատճէնը, բայց փաստաբանին բացակայութեան պատճառով առայժմ տեղեկութիւն չստացուեցաւ։ Ինչպէս գրեցինք, Գազազեան էֆ.ի Լաւրիոնի կողմերը գտնուող ընդարձակ ագարակը՝ Նշան էֆ.ի կողմէ նուիրուած է ազգին։ Այդ ագարակին 10,000 ոսկի գին տուող եղած է և այժմ տարեկան 350 ոսկի հասոյթ մը կը բերէ։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ այս իրիկուն Գէօյսիւքէօրէ կ'երթայ և մինչեւ երկուշաբթի առտու հոն կը մնայ։

Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ վանքը այս միջոցիս նիւթական շատ անձուկ կացութեան մը մէջ կը գտնուի, այնքան որ ստիպուած են վանքին սպասաւորները ճամբել։ Իսկ հոգեւոր ճեմարանը կը մատակարարուի և կարելի կ'ըլլայ շարունակել մի միայն տեսչին և մէկ քանի ուսեալ վարդապետներու ջանքերուն և աշխատասիրութեան շնորհիւ։

∴ Վանքին գիւղատնտես Պ. Շահնազարեան Սինոդին ներկայացուցած է մանրամասն տեղեկագիր մը, որուն մէջ պատկերացուցած է վանքապատկան կալուածներու ընդհանուր վիճակը և անոնց մէջ իր կողմէ թափուած աշխատութիւններուն արդիւնքը։

ԹԻՖԼԻԶԻ հայ թատերական ընկերակցութիւնը յաջողութեամբ աւարտած է այս տարուան սէզօնը. Նոյն ընկերակցութիւնը յաջորդ սէզօնին ներկայացումներուն համար անցեալ տարուան հիման վրայ նոր ծրագիր մը կը մշակէ։ Թատերական խումբին վարիչ կարգուած է Պ. Գարասնակեան։ Մայիս 25ին գումարուած ժողովին մէջ, որոշուեցաւ թատերական ընկերակցութեան բոլոր անդամներուն կարդալ վերոյիշեալ ծրագիրը։ Յառաջիկային գեղարուեստասէրներէ և թատերական գործին սիրահար եղողներէ ժողով մը պիտի գումարուի, թատերական գործին աւելի մշակման տալու համար։

∴ Թիֆլիզի հայ բարեգործական մարմինը որոշեր է գրադարան-ընթերցարաններ բանալ զանազան տեղերու մէջ։ Առաջինը պիտի բացուի Թիֆլիզի մէջ [illegible]՝ որուն հազար ռուբլի ծախք պիտի երթայ։

ՏՕՔԹ. ԽՈՍՅԻՆԵԱՆԻ կողմէ վերջերս պատրաստուած փիլիսոփայական աշխատութեան շարադրութիւնը՝ Դաւիթ Անյաղթ փիլիսոփայի կեանքի և գրական գործունէութեան մասին, վերջերս հրատարակուեր է Պեռնի «Փիլիսոփայութեան և անոր պատմութեան ուսումնասիրութիւն» անուն գերմանական հանդէսին 58րդ համարին մէջ։

ԿԵԴՐ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԵՐԵՔ ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Երէկ կէսօրէն վերջ տեղի ունեցան Ազգ. Կեդր. Վարժարանի Թուրքերէն, Արաբերէն և Պարսկերէն քննութիւնները։ Ներկայ էին Կրթական Նախարարութեան կողմէ՝ օսմանեան վարժարաններու քննիչ Եօմէր Նազըմ պէյ, Ազգ. Պատրիարքարանի յարաբերութեան դիւանի պետ Կարապետ էֆէնտի Խաչատուրեան, Ուսումն. Խորհրդոյ կողմէ՝ Պետրոս էֆ. Կարապետեան, Իգնատիոս էֆ. Սէֆերեան և Խնամակալութենէն Նշիկեան էֆ. և ուրիշներ։ Քննութիւնները կը վարէր սոյն երեք ճիւղերուն մասնագէտ և հմուտ ուսուցիչը՝ Սահակ էֆ. Կարմիկեան, որուն հրաւէրով այլ և այլ հարցումներ կ'ուղղէին նաեւ Նազըմ պէյ, Կարապետեան և Սէֆերեան էֆ.ները։ Աշակերտներուն մեծ մասը բաւական յաջող կերպով պատասխանեց իրեն ուղղուած հարցումներուն։ Ընթացաւարտներէն երեքին հետեւեալ նիւթերուն վրայ գրած էին՝ 1. Պ. Նշիկէ Քօլձանի (Լեւոն)։

2. Պ. Երուանդ Ջ՚էքի (Մէալէք), 3. Պ. Միւռոն Ալթունեան (Թիճարէթ), 4. Պ. Արմենակ Գէրբզճեան (Ուլում ու ֆիւնուն), 5. Պ. Պօղոս Գէօրգեան (Թիճարէթ-լոր), 6. Պ. Վահրամ Ղազարոսեան (Լիսանը մէլէնիյէթ), 7. Պ. Հայկ Սէմէրճեան (Թ՚ալիմ ու Թէրպիյէ), 8. Պ. Արշաւիր Գիւլէնեան (Իրատէթ), 9. Պ. Գէորգ Գէօրգեան (Թիճարէթ), 10. Պ. Յովհաննէս Տէօքմէճեան (Թապաբէթ), 11. Պ. Ներսէս Փափազեան (Սանաաթ), 12. Պ. Արշաւիր Կամսարական (Թիճարէթէ խաթիգամէթ), 13. Պ. Պօղոս Գունթարեան (Ալէմի մէլէնիյէթ), 14. Պ. Հմայեակ Մաթթէոսեան (Էտէպիյաթ): Ամէնէն յաջող պատասխանները տուին և հետեւաբար մասնաւոր գնահատութեան արժանացան Պ. Պ. Եղիշէ Քօչանի, Երուանդ Ջէքի, Միւռոն Ալթունեան, Արմենակ Գէրբզճեան, Պօղոս Գէօրգեան. իսկ ասոնցմէ վերջ Պ. Պ. Վահրամ Ղազարոսեան, Հայկ Սէմէրճեան, Արշաւիր Գիւլէնեան, Գէորգ Գէօրգեան, Յովհաննէս Տէօքմէճեան:

ՏՆՕՂԱԿԱՆ ԴԱՆԴԱՑ.— Բերայի Ներքնոյ Թաղ. Խորհուրդին և Հոգաբարձութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի Եսայեան աղջկանց վարժարանի զբօսանքի ներսեն վրայ: Երէկ աղջիկ մը իր վազելու ատենը կը զարնուի սիւնի մը, որուն ակռաները կը խախտին տեղէն ու այսօր ալ շրթունքները տարօրինակ կերպով ուռեցած են, սաստիկ ցաւեր պատճառելով խեղճին:

ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՒ Դպրաց Դասը վաղը Ս. Պատարագը եռաձայն պիտի երգէ: Երգեցողը պիտի ըլլայ Բարսեղեան էֆ.: Եկեղեցիին արձակումէն յետոյ տեղի պիտի ունենայ Նոր դպրապետի ընտրութիւնը, որուն պիտի նախագահէ, Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ, Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան:

ԷՅՈՒՊԻ Ս. Եղիա եկեղեցիին օծման տարեդարձին առթիւ Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Ծ. Վրդ. Չիլինկիրեան վաղը Ս. Պատարագ մատուցանելով պիտի մխիթարէ բարեպաշտ ուխտաւորները, որոնց առատ օրհնեալ մատաղ, բիտէ և կերակուր պիտի հրամցուին, ըստ հնաւանդ սովորութեան: Երկուշաբթի օր յաւուր Պատարագ պիտի մատուցուի, մասնաւորապէս արհեստաւորներու կողմէն համայն:

ՊԱՐՏԻԶԱԿԻ Ամերիկեան Բ. վարժարանի ամավերջի և ընթացաւարտներու հանդէսը տեղի պիտի ունենայ յունիս 10/23ին: Այս տարուան ընթացաւարտներն են. Պ. Պ. Երուանդ Նալպանտեան (Պարտիզակ), Հմայեակ Ղազարոսեան (Պարտիզակ), Միքայել Մորճիկեան (Պիլէճիկ), Մկրտիչ Տէր Յակոբեան (Պարտիզակ), Սամուէլ Մորճիկեան (Պիլէճիկ), Սարգիս Սէֆէրեան (Պարտիզակ), Վահէ Շահպազեան (Կ. Պոլիս), Վահրամ Տէր Մկրտիչեան (Պարտիզակ): Իսկ դաշտային մարզանքներու մրցումները տեղի պիտի ունենան յունիս 7/20ին, կէսօրէ անմիջապէս վերջ և Վեր. Յովսէփ Ա. Ճէճիզեան պիտի խօսի ընթացաւարտներու քարոզը, յունիս 8/21 առտուան ժամը 10ին (Ը. Ե.) ժողովարանին մէջ:

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄՆԵՐՈՒ ՀԱՇՈՒԵՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ. — Պատասխան մը. — «Աղքատախնամներու Հաշուետուութիւնը» խորագրին տակ կարդացի Պատ. Խմբագրութեանդ արդար դիտողութիւնները, որով օրինական կը դատէիք թէ Աղքատախնամներն ալ իբրև ազգ. հաստատութիւն իրենց հաշիւները մատուցանեն Ազգ. Պատրիարքարանի Տնտեսական Խորհուրդին ի քննութիւն և ի վաւերացումն, ինչպէս կ՚ընեն Թաղական Խորհուրդներ և Դպրաց Դասեր: Գումգաբուի Աղքատախնամը՝ որուն մէջ երկար տարիներ պաշտօն ունեցած եմ, այդ բանին մէջ երբեք չէ թերացած: Առհասարակ իր հաշուետուութիւնը՝ ընդհանուր բաժանորդներէ ընտրուած Հիմնադիր Ժողովին ներկայացնելէ զատ, իր հաշիւները կը ղրկէր Տնտես. Խորհուրդի, որուն համարակալը՝ ողբացեալ Հաճեան էֆ. կը քննէր հաշիւները և կը հաստատէր անոնց ճշդութիւնը: Անկէ վերջ ալ Գումգաբուի Աղքատախնամը պարբերաբար իր համարատուութեանց տեղեկագիրները հրատարակած է, և չէ եղած շրջան մը՝ որուն միջոցին իր համարատուութիւնը չներկայացնէ ժողովրդեան: Իսկ վերջին տարիներս Պատրիարքական նոր հրահանգ մը Աղքատախնամները Թաղ. Խորհուրդներու իրաւասութեան ենթարկեց իբրև անոնց օժանդակ մարմին. հետեւաբար Գումգաբուի Աղքատախնամն ալ պարտաւորուած է համակերպիլ և ներկայել իր հաշիւներն իր Թաղին Թաղ. Խորհուրդին, որմէ կ՚ընտրուի ինք, և ոչ թէ՝ ըստ Աղքատախնամի կանոնադրութեան, զոր վաւերացուցած է Կեդր. Ազգ. Վարչութիւնը, Աղքատախնամի Հիմնադիր Ժողովէն, որ այժմ գոյութիւն չունի. Ուստի, Տէր Խմբագիր, երբեք մի՛ կարծէք թէ Գումգաբուի Աղքատախնամը իր պարտականութեան մէջ թերացած կամ զանցառութիւն ըրած է, այլ իր հաստատութենէն ի վեր կանոնաւորապէս [illegible] տուած է իր համարատուութիւնը պատկանեալ Մարմնին, և ազգ. Մամուլին միջոցաւ ալ բարեսէր հասարակութեան, որուն օժանդակութեան կը պարտի իր գոյութիւնը: Ն. Պօղոսեան

ՆԱՄԱԿ ԻԶՄԻՐԷՆ

ԻՆՉ ԵՂԱՒ «ԱՐՇԱԼՈՅՍ»Ը

ԻԶՄԻՐ, 4 Յունիս 1908

Անցեալ 1907 Հոկտեմբեր 20ի առաւօտն, արեւը իր պայծառ լոյսը դեռ չտարածած Իզմիրի հայ համայնքը կը լսէր Արշալոյս օրաթերթին վերերեւումը: Վերջապէս տեսանք զինքը, ոչ երկանդնակ, 5 սիւնակներով վայելուչ և ճ[illegible] թերթ մը: Ինչ կրնանք ըսել, ինչ որ ալ ըլլար՝ մեզի համար ընդունելի էր, քանի որ մեզի՝ Իզմիրցիներուս համար մէկ օրաթերթն էր և պէտք էինք անոր յաջողութեան օգնել: Ինչի՞ վերագրենք այս դադարումը, իր տեղացի և գաւառացի բաժանորդներէն մէկ երկու հազար մէճիտ 2-3 ամսուան մէջ գոց ձգել յետոյ, տպագրական մեքենաներու փոփոխութիւնը պատճառ բռնելով, Բարսեղ էֆ. Քէչիչեան՝ Արշալոյսի տնօրէնը կը համոզէր զմեզ փոխանակ Արեւելք օգտուելու օրաթերթին, որուն երկու տարէն ի վեր բաժանորդը եղած էինք, Արշալոյսի բաժանորդը ըլլալ միշտ, բայց ո՞ր Արշալոյսի, ո՞ր միայն մեր աչքը իրաւունքը եղող թերթերը, որոնց փոխարէնը կանխաւ վճարած ենք: Այսօր Քէչիչեան նոր տպարանը կատարելապէս զինուած է իր մեքենաներով, և օրն ի բուն 8-10 անձեր կ՚աշխատին անընդհատ. 3 հատ ալ ուրիշ թերթեր կը տպուին, և անդին խեղճ Արշալոյսը կը ներէ իր անունը կախուած մնալով միմիայն քաղաքին չոյանակի մը մէջ: Հիմա ալ կ՚իմանանք թէ Քէչիչեան էֆ.ին 4-500 ոսկի հաշուոյ դրամագլուխ անհրաժեշտ պէտքն ունի եղեր, իր թերթը վերստին հրատարակելու համար. ցաւալի չէ՞ այս վիճակը: Արշալոյսի խմբագիր Վահան էֆ. Թօչիկեանի ամսականին վճարումն ալ դադրեցուցեր է մինչեւ ցնոր տնօրէնութիւն: Քէչիչեան էֆ. օրն ի բուն վաճառատունէ վաճառատուն կը շրջի մինչ յանձնառութիւններ առնելով. անդին ժողովուրդին միամիտ դասակարգն ալ տակաւին թերթ կը սպասէ իր կանխավճարած մէթալիկներուն փոխարէն: Ա. Ց. Օ.

Իզմիր

Ծ. Խ. — Անկողմնակալօրէն կը հրատարակենք այս նամակը. պատրաստ ենք գոհացուցիչ հերքում մըն ալ տպելու:

ՅՈՒՇԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՇԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԳԱԶԱԶԵԱՆԻ

ԵՂԲԱՅՐ ՀԱՆԳՑ. ՅԱԿՈԲ ՓԱՇԱՅԻ ԳԱԶԱԶԵԱՆ
ԱՆԴԱՄ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ

Վայելուչ շքով և մեծ հանդիսաւորութեամբ տեղի ունեցաւ այսօր յուղարկաւորութիւնը Մաքսային Խորհուրդին անդամ և հանգուցեալ Յակոբ փաշայի եղբայր՝ Նշան էֆ. Գազազեանի, որուն մահը ծանուցած էինք երէկ:

Նախ տեղի ունեցաւ տան կարգը, նախագահութեամբ Տ. Հմայեակ Սրբազանի և մասնակցութեամբ վարդապետներու և քահանաներու դասուն:

Տանիքը այս առթիւ և ի պատիւ հանգուցեալ բարեգործ և ազնիւ անձնաւորութեան, չքնաղօրէն զարդարուած և լուսազարդուած էր: Տանիքին մէջտեղը բարձր մահարձան մը վրայ կը հանգչէր հանգուցեալին ընկուզենիէ դագաղը՝ շրջապատուած ծաղկեպսակներով, որոնք ղրկուած էին Տէր և Տիկին Յովսէփ Գազազեանէ, Տէր և Տիկին Յարութիւն Սամանճեանէ, Խասգիւղի Աղքատաց Խնամակալութենէն և Եւյուպ Ս. Եղիայի Թաղ. Խորհուրդէն:

Երկու դասերուն մէջ ոգեկիր կեցած էին Գալֆաեան Որբանոցէն քանի չափ սանուհիներ Բրիտանիէ մայրապետի և Բայը Աղանիի հետ, Գէորգեան վարժարանէն տասնի չափ աշակերտներ՝ Տնօրէն Պատրոս էֆ. Կարապետեանի հետ, Լուսաեան վարժարանէն երկսեռ քառասունի չափ սաներ՝ Տեսուչ Մարգարեան էֆ.ի հետ և Եւյուպ Ս. Եղիայի ազգ. վարժարանէն աշակերտներ՝ ուսուցիչ Միքայէլ էֆ. Կոզմարարեանի հետ: Սգակիր կեցած էին նաեւ Երուսաղէմի Պատր. փոխանորդ Տ. Եղիշէ Ծ. վրդ. Չիլինկիրեան, Տ. Արսէն վրդ. Գէորգեան, ուսադրեց Մկրեան Հայր, և Պէշիքթաշի Տ. Զարմայր ու Գումքափուի Տ. Գէորգ քհ.ները. նաև Թաքսիմի Յաւոց Այլը Թիրամ եկեղեցիին ուսուցիչը և քահանայ մը: Դասին ետեւը հանգուցեալին ազգականներէն սգակիր կեցած էին. Յովսէփ էֆ. Գազազեան, Յարութիւն էֆ. Սամանճեան և զաւակները, Պատրիարքարանի դիւանապետ՝ Բարթող էֆ. Թէլեան և Կարապետ էֆ. Գազազեան:

Յուղարկաւորութիւնը սկսաւ ժամը 3ին, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և մասնակցութեամբ Տ. Գրիգորիս արքեպս. Յովհաննէսեանի, Տ. Գէորգ արքեպս. Երեցեանի, Տ. Վահրամ արքեպս. Մանկունիի, Տ. Մկրտիչ արքեպս. Վեհապետեանի, Տ. Գաբրիէլ եպիսկ. Ճէվահիրճեանի և Տ. Հմայեակ եպիսկ. Դիմաքսեանի. վարդապետներէն ներկայ էին. Տ. Տ. Եղնիկ Գոլպազեան, Վահան Յակոբեան, Գնէլ Գալէմքեարեան, Գէորգ Ասլանեան, Եղնիկ Պապազեան, Տիրայր Մարգարեան, Ղեւոնդ Դուրեան, Վրթանէս Գալըպճեան և Գրիգոր Աբարդեան Ծ. վրդ.ները ու Բերայի, Գումգաբուի, Մաքրիգիւղի, Ղալաթիոյ, Գաթըգիւղի, Պէշիքթաշի և ուրիշ եկեղեցիներու քահանաներ, Դպրաց Դասը Բերայի և երգեցիկ մանուկներ: Սաղմոսական յուղիչ աղօթքներէն և երգեցողութիւններէն վերջ, առաջնորդութեամբ եկեղեցականներու, բեմ ելաւ Ս. Պատրիարք Հայրը և խօսեցաւ գեղեցիկ դամբանական մը, պատկերացնելով հանգուցեալ Նշան էֆ.ի համեստ կեանքը ու ի վեր հանելով անոր բարեգործութիւնը, ներքնն ու ազնիւ բնաւորութիւնը: Ն. Ամենապատուութիւն իրեն բնաբան առաւ Իմաստասէրին «Որչափ և ի բարձրութեան հասանիցես, ի խոնարհութեան կալ զանձն քո և գտցես շնորհս առաջի Աստուծոյ» խօսքը, որ շատ լաւ կերպով ի վեր կը հանէր հանգուցեալ Նշան էֆ.ի կեանքն ու համեստ բարեգործութիւնները: Անհատական վերջաւորութիւն մը որ իր բառական իմաստով կարծես թէ կրնայ նշանաբան ըլլալ այն ազգատոհմին, որուն վերջին շառաւիղն է որ կ՚անհետանայ այսօր: Գազազեան ընտանիքին պէտք իր զաւակներուն տուաւ լաւ կրթութիւն մը և անոնք հեզհեզէ բարձրացան այն դիրքին, որուն ամէն մարդ համնիլ կը ցանկայ աշխարհի վրայ: Ամէն կողմէ յարգուած, միշտ բարձրացած, բայց կարծես թէ իրենց սկզբունք և նշանաբան ըրած էին Իմաստասէրին վերոյիշեալ խօսքը, միշտ խոնարհեցնելով իրենց անձը: Համեստ բնութիւն, ազատքին ցուցամոլութիւններէ խորշանք, այս եղաւ ամէն մէկուն համար ուղեցական սովորութիւն մը և այս միեւնոյն ճամբէն ընթացաւ նաեւ հանգուցեալ Յակոբ փաշա՝ հակառակ կոյս Անձ. Գանձուն նախարար և բարձր աստիճանաւոր ըլլալուն: Հանգուցեալին հայրը, մայրը, քոյրը և եղբայրները ամէնքն ալ աշխարհիկ ամէն կերպ վայելքներու տիրացած, հանգստաւէտութեան ամէն միջոց թէև ունէին, մեծամեծ գործերու գլուխը բռնուած էին իրենց տաքէն, բայց միշտ համեստ եղան և մանաւանդ հանգուցեալը, որ հեզ, հանդարտիկ ու ազնիւ բնաւորութիւն մը ունէր: Հանգուցեալը գիտէր քալել առաքինութեան ճամբէն և պէտք չունէր իր բարերարութիւնները հռչակելու, քանի որ իր սրտին թելադրութիւններուն էր որ կ՚անսար: Հանգուցեալին վրայ միշտ տեսանք իր բարեգործ սրտին ու ուղիղ մտքին արգիւնքները. իր մանկութենէն սկսեալ օժտուած էր կրթեալ ու ազնիւ բնաւորութեամբ: Կրօնական սկզբունքները սահրեւոյթ բաներ չէին իրեն համար. իր բոլոր ուղղութիւնները և զգացումները գիտէր կապել իր Եկեղեցիին հետ և կրօնական խնդիրներու մէջ կը գտնէր այն մխիթարութիւնը զոր ուրիշներ տարբեր տեղերու մէջ կը փնտռեն: Մենք ամէնքս ալ կը ճանչնանք և մեզմէ շատեր մօտէն գիտակ են իր սրտի ու մտքի ազնիւ զգացումներուն: Այս տեսակ ազնիւ և առաքինի ուղղութեան մէջ գտնուող սրտին համբոյր և անբաժան էր գթոտ իր ձեռքը: Իր բարերարութիւններուն համար վկաներ և երախտաւորներ կան և սակայն հանգուցեալը անոնց կ՚առատաձեռնէր աջ ձեռքով, առանց զգացնելու ձախին այդ բարեգործութիւնը. կը փափաքէր պարզապէս որ մարդ չիմանայ իր նուէրները և կը գործէր այսպէս միշտ լուռ մունջ: Այս էր հանգուցեալին բնաւորութիւնը և սակայն գիտենք թէ աշխարհի մէջ մեծամեծ ձեռնարկութիւնները և ի յիշատակ կանգնուած բարեգործական հաստատութիւններ կը յաւերժացնեն ու միշտ կանգուն կը պահեն բարերարին անունը, օրինակ հանդիսանալով նաեւ ապագայ սերունդին: Գազազեանք մեկնեցան ամէնքն ալ առանց զաւկի. Գազազ Յովակիմի սերունդը կ՚անհետի՝ Նշան էֆ.ի մահով: Հանգուցեալը կ՚ուզէր յաւերժացնել իր գերդաստանը և իր եղբայրներուն յիշատակը. շատ հեղ խոստացած և խորհուրդ հարցուցած է: Պահ մը կը զգար մեծ հաստատութեան մը հիմը դնել և Գազազեան գերդաստանը եթէ ոչ ազգաստնալով, գոնէ հաստատութեամբ մը յաւերժացնել Գազազ Յովակիմի անունը: Կ՚ուզէր Գալֆայեանին օգնել, Հիւանդանոցը ճոխացնել, գերեզմանատան եկեղեցին շինել և օրիորդաց յատուկ վարժարան մը կառուցանել: Ասոնք խոստացաւ, բայց աւա՜ղ որ գնաց առանց իր մեծ նպատակները իրագործելու: Իրմէ փոքր յիշատակ մը միայն կը մնայ և դեռ անոր ալ հաստատումին կը սպասենք: Այն տան յիշատակը որ այժմ կանգուն կը մնայ Սրովեան ընտանիքին զաւակներով յուսալի է որ կը յարգեն հանգուցեալին յիշատակը և կը բարձրացնեն նաեւ Գազազեան անունը: Ս. Պատրիարք Հայրը վերջացնելով հանգիստ մաղթեց հանգուցեալին հոգւոյն և մխիթարութիւն իր պարագաներուն:

Ցեռոյ Թափօր կազմուեցաւ, առջեւէն կ՚երթային Թաղապետական չափուշներ, բուրվառներ որոնց հանգուցեալին պատուանշանները կը տանէին թաւշեայ բարձիկներ մը. յետոյ կուգային ծաղկեպսակները, Լուսեան և Գալֆայեանի երկսեռ սաները, դպիրներ, քահանաներ, վարդապետներ և եպիսկոպոսներ: Դագաղը և կերոնները կը կրէին. Տ. որք՝ ազգապետ Յակոբ Պօյաճեան, Գէորգ Թորգոմեան, Արիս Ֆէճեան, Յովհաննէս Թօրոսեան, Կարապետ Բաղտասարեան, Աստուածատուր Հարէնց, Գաղմի Բէբիմ, Աբիկ Ելաւկէօզ, Պէհրամ Նազարեան և Պետրոս Մարտիկեան: Այս հանդիսաւոր թափօրը իր ետեւէն ունենալով դագաղը և յուղարկաւորներու մեծ բազմութիւնը, գնաց մինչեւ Ս. Յարութեան եկեղեցին, ուր վերջին աղօթք մըն ալ կատարուեցաւ և հոն ներկաներէն շատեր իրենց ցաւակցութիւնները յայտնեցին Յովսէփ Գազազեան, Յարութիւն Սամանճեան, Բարթող Թէլեան և Կարապետ Գազազեան էֆ.ներուն, ուրկէ վերջ քառաձի չքեղ մեռելակառքով մը հանգուցեալին մարմինը, հետեւորդութեամբ յուղարկաւոր բազմութեան մը, փոխադրուեցաւ Շիշլիի ազգ. գերեզմանատունը և Գազազեանց ընտանիքին յատուկ դամբարանին մէջ ամփոփուեցաւ հանգուցեալին մարմինը: Գերեզմանատան մէջ վերջին կարգը կատարեցին Տ. Հմայեակ Սրբազան, վարդապետներ և քահանաներ:

⁂ Խմբագրութիւնս այս առթիւ իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Յովսէփ էֆ. Գազազեանի, Յարութիւն էֆ. Սամանճեանի և Պատրիարքարանի դիւանապետ Բարթող էֆ. Թէլեանի ու պարագաներուն:

Ներկաներ. — Ամէն ազգէ ընտրեալ հոծ բազմութեան մէջ կը նշմարուէին. Գաբրիէլ Նորատունկեան, մաքսային Խորհրդոյ անդամ Յովհաննէս Պօյաճեան և Յարութիւն Ջէքի. Գաբրիէլ Նէչլէճեան, Յովհաննէս Թօրոսեան, Հայ-Բողոքական Ազգապետ Յակոբ Պօյաճեան, Գէորգ Թորգոմեան, Յարութիւն Ասլանեան, Մարգար Ունճեան, Երուանդ Բարթղեան, Արիս Ֆէճեան, Մկրտիչ Ասատեան, Միքայէլ Կիւլպէնկեան, Տօքթ. Աբրահամ Նոզարեան, Կարապետ Խաչատուրեան, Արտաշէս Հիւրմիւզ, Խաչիկ Խօրասանճեան, Արամ Գարակէօզեան, Թադէոս և Դանիէլ Հանէսեան, Միհրան Սմբատեան, Օհան Փիլիպոսեան, Բարսեղ Հալաճեան, Արամ Հալաճեան, Նշան Գալֆաեան, Օննիկ Ալալըմճի, Ստեփան Աստարճեան, Գրիգոր Պօյաճեան, Լեւոն Յովհաննէսեան, Խաչիկ Ղազարոսեան, Մկրտիչ Մելիքեան, Պ. Իփէ Սէզօթ, Տօքթ. Շէրպէթճեան, Տօքթ. Դորամաճի, Տօքթ. Մաշիս, Տօքթ. Մանուէլ Ուբթիճեան, Տօքթ. Թագւորեան, Տօքթ. Տատուր, Կարապետ Թունճեանց, Յակոբ Յակոբեան, Կարապետ Բասմաճեան, Պապէ Պապեան, Հրանտ Պապեան, Տիգրան Բարաղամեան, Դիգոր Ունեան, Մարտիրոս Փիլնկեան, Երուանդ Եաւուզ, Պ. Մոլիս Տաա, Տիրան Կիւմիւշկէրտան, Նիքօլայոս Պէշար, Մելքոն Մելիսեան, Յովսէփ Սիւրան, Գեղամ Բէբիմ, Աստուածատուր Հարէնց, Արմենակ Ինճէեան, Կարապետ Բիւրքճիւեան, Յովհաննէս Ազատեան, Գրիգոր Սէլիմեան, Յակոբ Պաքրի, Պէհրամ էֆ., Արսէն Արսէնեան, Միհրան Թընկըրեան, Խաչիկ Սվաճեան, Ցեռեւ Շամաւոնեան, Աբրաամ Միլիտոս Եղիայ, Գէորգ Թորգոմեան, Մարտիկ Անդրէասեան, Հեքիմեան, Բարթող Հինդլեան, Տիգրան Ս. Մանուկեան, Աբիկ Ելավկէօզ, Գալուստ Եղբ., Աշոտ Տաշճեան, Մարգարիտ Խիւսիսեան և ուրիշներ:

Գազազեան ընտանիքը և պարագաները իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ՝

ՆՇԱՆ ԷՖ. ԳԱԶԱԶԵԱՆԻ

յուղարկաւորութեան հանդէսին և այդ առթիւ իրենց ցաւակցութիւնները յայտնեցին:

ՀԱՅ-ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԲԵՄ

ՎԱՂԸ ՊԻՏԻ ՔԱՐՈԶԵՆ. —

Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցիին մէջ ժամը 2.20ին Բրոֆ. Յ. Հ. Ճէճիզեան:

⁂ Սկիւտարի մատուռին մէջ ժամը 3ին Տր. Հ. Ք. Արին:

⁂ Կէտիկ-Բաշայի Ամերիկեան Վարժարանին մէջ (Լանկայի եկեղեցիի պաշտամունքը) ժամը 2.30ին Պաս. Ն. Պէրոբեան:

⁂ Գալաթա-Հասկիւղի մատուռին մէջ ժամը 2.50ին Վեր. Յ. Գ. Դրիգորեան:

⁂ Խասգիւղի մատուռին մէջ ժամը 7ին Վեր. Ս. Յ. Զօրիկեան:

ԵՐԻՏ. ՔՐԻՍ. ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԱՂՕԹԱԺՈՂՈՎ

Գումգաբուի Բեթէլի մէջ, ժամը 7.30ին:

⁂ Սկիւտարի մատուռին մէջ, ժամը 7ին, Նիւթ՝ Առակ. ԻԴ. 20:

Տէր և Տիկին Ալեքսան Խաչատուրեան և զաւակունք, Այրի Տիկին Նեկտար Մ. Խաչատուրեան, Տէր և Տիկին Նաշիտ Խաչատուրեան և իրենց որդին՝ Յարութիւն էֆ. Խաչատուրեան և զաւակունք, Տիկին Արտաչամ Բիրէճեան և զաւակունք և պարագաները շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ

ՍԱՐԳԻՍ ԷՖ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

յուղարկաւորութեան հանդէսին և իրենց ցաւակցութիւնները յայտնեցին այս առթիւ:

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերեն, յունիս 18)

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԵՐ
ՏԷՕՊԵՐԻՑԻ ՄԷՋ ԽՕՍԱԾ ՃԱՌԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 17 յունիս.— Դիւանագիտական շրջանակներու մէջ կ՚ըսեն թէ Տէօպէրիցի զինուորական մարզարանին մէջ Վիլհէլմ կայսեր բանախօսութեան ներկայ գտնուած է միմիայն Ռուսիոյ դեսպանատան կցորդը՝ զօրավար Դագիշէվ: Միւս դեսպանատուներու զինուորական կցորդները ներկայ չէին Տէօպէրիցի մէջ նոյն օրը տեղի ունեցած զինուորական մարզանքներուն, և զօրավար Դագիշէվին ներկայ գտնուելուն պատճառն ալ անոր ուղղակի Վիլհէլմ կայսեր մօտ պաշտօնի կոչուած ըլլալն է:

ՄԻՒՆԻԽԷՆ, 17 յունիս.— Պավիէրիոյ ամէնքբրալ երեսփոխանները մտադրած են Բրուսիոյ երեսփ. Ժողովին մէջ հարցապնդում մը ընել Տէօպէրիցի մէջ կայսեր խօսած բանախօսութեան համար:

ԼՈՆՏՈՆ, 17 յունիս.— Ընդհանուր ճիգ մը կայ Վիլհէլմ կայսեր Տէօպէրիցի մէջ խօսած բանախօսութեան կարեւորութիւնը նուազեցնելու: Թայմզի բարիզեան թղթակիցը կը փութայ հեռագրել թէ Բլըքիւ Բարիզեան յունիս 3ի թիւին մէջ հերքած է զայն: Տէյլի Նիւզի Պերլինի թղթակիցն ալ կը հեռագրէ թէ Պենտէկօստէի նախորդ կիրակի օրը իմացած է զայդ բարձրաստիճան անձէ մը և կ՚աւելցնէ թէ, ինչ որ ալ ըլլայ, կայսեր այդ բանախօսութիւնը Ռեւալի տեսակցութենէն շատ առաջ տեղի ունեցած է: Մանչեսթր Կարտիեն, Վիլհէլմ կայսեր վրայ յօդուած մը գրելով, կ՚ըսէ.— «Ֆրանսա և Անգլիա համաշխարհիկ քաղաքականութեան մէջ Գերմանիոյ մասնակցութենէն զանգատելու պատճառ մը չունին, վասն զի անոնք վերջին երեսուն տարիներու մէջ Գերմանիայէ շատ աւելի ընդարձակած են իրենց գաղթային ստացուածքները: Սպառազինութեանց կասակիրն միայն Վիլհէլմ կայսրը չէ. Ռուզվէլթն ալ, Քլէմանսոն ալ սպառազինութեանց կողմը կը բռնեն, հետեւաբար չափազանց [illegible] մը համարուելու չէ Վիլհէլմ կայսեր նպատակն ու փափաքը:»

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ
ԽԱՂԱՂԱՍԷՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՓԱՐԻԶ, 17 յունիս.— Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Բիշոն, երէկ իրիկուն, ֆրանսական ընկերակցութեան մը կողմէ Թաղապետական ընտրութեանց յաղթանակին առթիւ սարքուած սեղանին վրայ, որուն կը մասնակցէին 250 ծերակուտականներ և երեսփոխաններ, բանախօսութիւն մը ըրաւ, որուն նպատակն էր հանդարտեցնել Բարիզի քաղաքական շրջանակներու մէջ երեւան ելած ջղագրգիռ ու յուզուած վիճակը, և իր խաղաղասիրական յայտարարութիւններով յաջողեցաւ այդ նպատակին մէջ: Երկար ատենէ ի վեր լսուած չէր որ խաղաղութիւնը պահպանելու մասին այս աստիճան հաստատակամութեամբ յայտարարութիւն մը եղած ըլլար: Պ. Բիշոն նախ խօսեցաւ Ռուսիոյ հետ կնքուած «մեծ զինակցութեան» վրայ, որ անկեղծ ու անսասան բարեկամութեամբ աւելի եւս զօրացած, մեծ հեղինակութիւն մը տուած է Ֆրանսայի, զոր խաղաղութիւնը պահպանելու նպատակին պիտի գործածէ միայն: Պ. Բիշոն ապա խօսեցաւ Եւրոպայի մէջ և Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ իր համաձայնութեանց և մերձեցումներուն վրայ, որոնք խաղաղութիւնը պաշտպանելու նպատակաւ միայն կնքուած են: Ըսաւ թէ տէրութեանց այդ համախմբումները նպատակ չունին այս կամ այն տէրութեան մեկուսելու. անոնք կնքուած չեն վտանգներ, վտանգաւոր և անօգուտ գոհացումներ փնտռելու գաղափարներով, կամ թշնամութիւն և գրգռութիւն յարուցանելու նպատակաւ: Նախարարն ապա Ալճեզիրասի դաշնագրին տրամադրութեանց գործադրութեան վրայ խօսելով, ապահովցուց թէ այդ պատճառաւ ոչ է վտանգ չի սպառնար աշխարհի խաղաղութեան: Պ. Բիշոնի ճառը ամենուրեք մեծ ազդեցութիւն ըրած է, հանգամանքն առնելով, և իր յայտարարութեանց խաղաղասէր ոգին մեծապէս պիտի նպաստէ մտահոգութիւնները փարատելու: Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութեան վարիչն իր այս ճառովը կ՚ուզէր բոլորովին անհետացնել մտահոգութիւններն ու անապահովութեան զգացումները, որոնք քաղաքական համաձայնութեանց վերջին գրութենէն ի վեր, մանաւանդ Ռեւալի տեսակցութեամբ, աւելի սուր հանգամանք մը առած էին: Պ. Բիշոն պէտք զգացած էր ճառով մը, որուն անկեղծ ու ազդեցիկ լեզուն և շեշտը ոգեւորեցին իր ամէն ունկնդիրները, ցրել կասկածութեան համար ընդհանուրին անվստահութիւնը, ինչ որ կը ցուցնէ թէ որչափ մեծ է հանրութեան ինչպէս նաեւ քաղաքական շրջանակներու մէջ զգացուած մտահոգութիւնը:

Պ. ԴԻԴԴՈՆԻԻ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՌՈՄ, 18 յունիս.— Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Դիդդոնի յառաջիկայ աշնան մէջ Պէնտավիր պիտի ուղեւորի:

ՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 19 յունիս.— Սակարանին մէջ գործ չկար: Գիներու տարբերութիւնները աննշան էին, բայց աւելի անկում հետամուտ: Ֆրանսական Ռանդը անփոփոխ է՝ 94.60: Օտար արժեթուղթերու գիները աւելի տկար են: Օսմ. արժեթուղթերու գինները անփոփոխ են: Երէյլիի ածխահանքի բաժնեթուղթերը 320 փոխեցան: Միայն Ռիօ Թինթոյին համար աշխուժութիւն կը տիրէր, 1661ի բարձրացաւ, պղինձի գինը 59½ բարձրացած ըլլալուն հետեւանքով: Պոլիս Գոբարայոյն հանգրտ է՝ 465: Լոնտոնի Սակարանին մէջ ալ գործ չկար: Գիները անսասանական էին: Ամերիկեան արժեթուղթերու գինները քիչ մը աւելի լաւ էին: Հարաւային Աֆրիկէի հանքային բաժնեթուղթերու գիները անփոփոխ են:

ԼՈՆՏՈՆ.— Լոյտս Ռէճիսդրըր տեղեկագիրը, որ հրատարակուեցաւ, կ՚ըսէ թէ անգլիական նաւաշինութիւնը զգալի նուազում մը կրած է 1908 երկրորդ եռամսեային. մարտանաւերէն զատ 415 նաւեր շինուած են. 1907ի նոյն ժամանակամիջոցին 585 նաւեր շինուած էին:

ՓԱՐԻԶ. — Այսօր Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին մէջ վիճաբանութեան ենթարկուեցան Մարոքի մասին զանազան հարցապնդումները Պ. Պ. Ժօրէսի և Բօլ Տէշանէլի կողմէ: Պ. Ժօրէս, արմատական ընկերվարական երեսփոխան, խստիւ քննադատեց Պ. Քլէմանսոյի ու պաշտօնակիցներուն քաղաքականութիւնը: Պ. Բօլ Տէշանէլ ալ քննադատեց ցոյց տրուած վարանումը, որ ըստ Ֆրանսայի շահերը չափազանց կ՚երկարաձգէ, առանց զգալի արդիւնքներու: Պ. Պ. Տընիս Քօշէն և Ժօրէս ալ խօսեցան: Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Բիշոն պատասխանեց բոլոր բանախօսներուն: Նախարարը յայտարարեց թէ Ֆրանսա պիտի գործէ Ալճեզիրասի տրամադրութեանց և իր շահերուն պահանջմանց համաձայն: Վերջապէս Ժողովը ստուար մեծամասնութեամբ ընդունեց վստահութեան օրակարգ մը, յայտարարելով թէ Ֆրանսա պէտք է շարունակէ Ալճեզիրասի դաշնագրին տրամադրութեանց կիրարկումը:

ՄԱՐՍԻԼԻԱ. — Զանզիպարի վինապետը բազմաթիւ հետեւորդներով այսօր Մարսիլիա ժամանեց:

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Իրազեկ շրջանակներու մէջ կ՚ըսուի թէ Ռուսիոյ կայսեր և Ֆրանսայի նախագահին տեսակցութիւնն ալ Ռեւալի մէջ պիտի կատարուի:

— Կ՚ըսուի թէ Կովկասի կառավարչապետ Վորոնցով Դաշքով կոմսը պաշտօնէ պիտի դադրեցուի:

— Անդրսիպերիական երկաթուղիին համար երկրորդ գիծի մը շինութեան ծրագիրը ընդունուեցաւ: Ծախքը 127 միլիոն րուբլի կը հաշուուի:

ՊԵՐԼԻՆ. — Լրագիրները նպաստաւոր կերպով կը խօսին Պ. Բիշոնի խաղաղասէր ճառին վրայ:

ՊԵԼԿՐԱՏ. — Թագաւորը խորհրդակցեցաւ Պ. Պասիչի և զանազան կուսակցապետներու հետ: Կը կարծուի թէ նոր նախարարութեան կազմութիւնը պիտի յանձնուի Բարիզի սերպիական նախկին դեսպան Պ. Անտրէա Նիքոլիչի:

ՓԱՐԻԶ. — Կ՚ըսուի թէ աղամանդ շինող Լըմուան, որ փախած էր, հիմա Ցանտաանոն կը գտնուի, ուր ժամանած է Վիեննայի ճամբով, բայց Վիեննայի մէջ այդ տեսակ տեղեկութիւն մը չկայ:

— Տիկին Լըմուան ամուսնալուծում կը պահանջէ և կ՚ըսուի թէ այդ առթիւ տեղի ունենալիք դատին մէջ շահեկան պարագաներ երեւան պիտի հանուին:

ՎԻԷՆՆԱ. — Զինուորական օրէնքին քուէարկութիւնը ապահովուած է:

— Կը յուսացուի որ Վարմունտ պրոֆեսորին միջադէպը փակուած ըլլալով, դասախօսութիւնները երկուշաբթի պիտի վերսկսին Վիեննայի համալսարանին մէջ: Հակառակ պարագային կրթական նախարարը հրամանագրով մը պիտի փակէ համալսարանը:

ԼՈՆՏՈՆ. — Տէյլի Մէյլ կ՚ըսէ թէ Ռուսիոյ կայսրը ո՛չ թէ այս տարի, այլ յառաջիկայ տարի փոխադարձ այցելութիւն պիտի տայ Անգլիոյ Թագաւորին:

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ. — Պ. Թաֆթ Նախագահութեան ընտրելի նշանակուելուն համար շնորհաւորական 50,000 հեռագիր ստացաւ. նաեւ ամերիկեան բազմութիւն մը պատերազմական պաշտօնարանը երթալով զայն շնորհաւորեց: Պ. Ռուզվէլդ Աբրահամ Լինքըլնի նմանեցուց Պ. Թաֆթը և շնորհաւորեց անոր ընտրելի նշանակուիլը: Պ. Թաֆթ ընտրելի նշանակուելուն հետեւանքով հրաժարեցաւ պատերազմական նախարարի պաշտօնէն:

ՀՌՈՄ. — Իտալիոյ նախկին նախարարապետ Ռուտինի մարքիզը մեռաւ:

ԼՈՆՏՈՆ. — Պապը ինքնագիր նամակ մը ուղղեց Անգլիոյ Թագաւորին, շնորհակալութիւն յայտնելով Անգլիոյ մէջ կաթոլիկներուն վայելած թոյլտուութեանց համար:

ՀՌՈՄ. — Կ. Պոլսոյ պապական նոր նուիրակ Մոնսէնեօր Սարթի Պապին ներկայացաւ և վաղը ճամբայ կ՚ելլէ դէպի Վիեննա և Կ. Պոլիս:

ԹԻՐԻՆԿ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ
ՊԱԹԻՍԹԷ
ՊԼՈՒԶՆԵՐ
ԿԸ ԾԱԽՈՒԻՆ.
Զեղչուած գիներով
ԹԻՐԻՆԿ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 6, 19 Յունիս			
Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 %	Փ. Կ. Օ. Ռ.		105 09
Ամենէն բարձր գին		»	— —
Ամենէն վար գին		»	— —
Բուլմէի Երկաթուղի գոց		Ֆր.	180 1/8
Ամենէն բարձր գին		»	— —
Ամենէն վար գին		»	— —
ԲԱՑՈՒՄ 7, 20 Յունիս			
Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 %	Փ. Կ. Օ. Ռ.		105 08
» » »	ժամը 5ին Փ. Կ.	»	105 10
Բուլմէի Երկաթուղի		Ֆր.	179 3/4
» »	ժամը 5ին	»	180 1/4
Քարափ Կ. Պոլսոյ		»	434 —
Անատ. Երկթ. Պարտթ. Ա. շարք Փ. Կ.		»	519 —

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 19 Յունիս			
Միացեալ Օսմ. պարտք. բաց.	Ռ. Ռ.		96 55
Միացեալ Օսմ. պարտք. գոց	Փ. Կ.	»	96 55
Բուլմէի Երկաթուղի		Ֆր.	180 —
Թրանսվալ		»	55 25
Օսմ. Կայս. Պանքա		»	721 —
Ռէժիի բաժնեթուղթ	Փ. Կ.	»	452 —
Պոլիս Քարա Այտըն		»	465 —
Օսմ. մաքսատուն		»	501 —
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	Փ. Կ.	»	94 60
Քրէտի Լիոնէ		»	1174 —
Ռուսական 5 %	Փ. Կ.	»	98 25
Իտալական Ռանթ		»	104 75
Սպանիական արտաքին		»	93 92
Չէք Լոնտոնի վրայ		»	25 12
Դրամանիշ Ֆրանս. Պանքայի		»	2 75

Ե. ՔԱԼԻՎՐՈՒՍԻ ԵՒ ԸՆԿ.
342, Բերա, Մեծ Փողոց, 342
ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ
ԱՐՏԱԿԱՐԳ ՎԱՃԱՌՈՒՄ ՄԸ ՍԱՐՔԱԾ Է
ԻՐ ԲՈԼՈՐ ՃԻՒՂԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
ՍԿՍԵԱԼ 1908 ՅՈՒՆԻՍ 9/22 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ
ԽԻՍՏ ԶԵՂՉՈՒԱԾ ԳԻՆԵՐՈՎ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ժամանակներու և պատրաստ շրջազգեստներու ճիւղերուն վերակազմութեան պատճառաւ՝ այդ կարգի ապրանքները բացառապէս աժան գնով կը ծախուին: 10—1

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — 90 —

ԲՕԼ ՄԱՐԿՐԻԹ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԿԻՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԵՐԿՈՒ ՕՐՕՐՈՑՆԵՐԸ

ԻԲ.

ՍՕՖԻ ԿԸ ԽՕՍԻ
ԵՒ ՄԻՍ ՀԱԼԼԱՄ ԼՈՒՌ ԿԸ ՄՆԱՅ

Մարքիզը, կամքի դժնդակ ճիգով մը, անարգական ժպիտ մը ուղղեց։

—Այդ ազդուելի բամբասանքները ձեզ մղած են գաղտնիքներու վրայ խօսելու և յարգանքի պակասութեան մէջ գտնուելու ձեր տիրուհիին նկատմամբ... Օրիորդ, այս պայմաններուն մէջ, չեմ կրնար մարքիզուհիին քով ունեցած պաշտօննիդ արտօնել։ Ձեր տարիքը ունեցողի մը լրջութիւնն ու զգաստութիւնը չունիք։

Սօֆի գունատեցաւ, այդ վճիռը լսելով։

— Սակայն անկեղծ գտնուեցաք, յարեց Գ. տը Մօրայլ։ Ուրիշ արժանիք մը չունենալնուդ համար, ձեր անկեղծութիւնը պիտի վարձատրեմ, քանի որ բան մը չիմացուցիք ինծի։ Ահաւասիկ երկու հազար ֆրանք կուտամ ձեզի։

Սօֆի ձեռքը երկարեց, որ ընչաքաղցութենէն կը դողար։

—Կը պատուիրեմ որ ո՛չ մէկուն բան մը չպրուցէք այս մասին։ Իբր ապացոյց իմ ցոյց տուած բարեացակամութեանս, կ'ուզեմ ուրիշ տեղ գործ մը գտնել ձեզի։ Կարծեմ Սէն-Եօր դքսուհին պէտք ունի առաջին սենեկապանուհիի մը։ Մարքիզուհին ու ես պիտի յանձնարարենք ձեզ։ Գործերնուդ կուգա՞յ։

— Շնորհակալութիւն կը յայտնեմ պարոն մարքիզին՝ իր բարութեանը համար։

Գ. տը Մօրայլ գլխի յոխորտ շարժումով մը ճամբեց սենեկապանուհին։ Մեծարանքի շարժուձեւ մը ընելով անհետացաւ Սօֆի։

—Գձձո՜ց արարած, մրմնջեց մարքիզը։ Լսածներս ստոյգ է որ խօսեցաւ։ Գործը հետզհետէ կասկածելի կը դառնայ։ Մա՛, ճշմարտութիւնը պիտի իմանամ, եթէ հարկ ըլլայ իսկ բանի խլել Տիկին տը Մօրայլի բերնէն։ Միս Հալլամ սպասեց։ Պիտի լուսաբանեմ այդ կէտը։

Կալէթանը կանչեց և հրամայեց որ վարժուհին իր սենեակը գայ։ Միս Հալլամ երեւան եկաւ ծանրախոհ երեւոյթով և յօնքերը պռստած։

— Միս Հալլամ, քիչ մը առաջ ըսիք թէ զաւկիս միայն հոգ կը տանիք։

— Այո՛, պարո՛ն։

— Հետեւաբար զաւկիս վերաբերեալ ո՛չ մէկ բան պէտք չէ ծածկէք։

— Անտարակոյս...

— Ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ միշտ լռութիւն պահած էք կարգ մը բաներու մասին։

Գ. տը Մօրայլ առաջ բերելով Սօֆիի խօսքերը, վարժուհին հրաւիրեց որ բացատրութիւններ տայ տղուն ծննդեան առեղծուածին և Ռօլ-Թօրթէն մօրը բացակայութեանը վրայ։

Միս Հալլամ սառնօրէն պատասխանեց.

— Իմ պաշտօնավարութեանս մասին ժամանակին հաշիւ տուած եմ մարքիզուհիին։ Իմ պաշտօնս հոս կանգ կ'առնէր։

— Ոչ, Միս Հալլամ, ձեր պարտականութիւնն էր ինծի ըսել թէ Տիկին տը Մօրայլ շաբաթ մը տղեկէն բացակայ մնացա՞ծ է թէ ոչ, մինչ կ'ենթադրէին որ հոն կը գտնուէր։ Իր զաւակը հիւանդ եղած միջոցին հեռաձայնա՞ծ էք մարքիզուհիին։

— Տիկին մարքիզուհին հարցուցէք զիս։ Անոր կ'իյնայ պատասխանել այդ մասին. բայց պիտի համարձակիմ ձեզի ըսելու թէ ըրած հարցումներդ ո՛չ լորտի մը, ո՛չ ճէնթլմէնի մը վայել է։

— Միս Հալլամ, չափը կ'անցընէք ալ հիմա, գոչեց մարքիզը հրամայական ձայնով մը։

—Ո՛չ, պարո՛ն, չափը չեմ անցըներ։ Գիտեմ թէ ձեր և Տիկին տը Մօրայլի յարգալից վերաբերումը նուազ դառն դարձուցած, գրեթէ մեղմացուցած է տարկութեան հացը, զոր ձեր տան մէջ կ'ուտէի։ Բայց ի՛նչ որ ալ ըլլայ ձեր հանդէպ ունեցած իմ երախտագիտութիւնս, բերան պիտի չբանամ այն յարգելի տիկինը՝ որուն քով կը ծառայեմ, ինչպէս ձեզ բերան պիտի չբանամ, եթէ երբեք զիս հարցափորձէք ձեր ընթացքին վրայ։

— Շա՛տ լաւ, շա՛տ լաւ, Միս Հալլամ։ Այդ զգացումները պատուաբեր են ձեզի համար, յարեց մարքիզը, իր զայրոյթը զսպելով։

— Պարո՛ն, ալ եւս առիթ պիտի չունենամ այդ զգացումները արտայայտելու, ըսաւ Միս Հալլամ [illegible] արժանապատուութեամբ մը որ ազնիւ արտայայտութիւն մը կուտար իր նիհար այլ ծաղրաշարժ դէմքին։ Եթէ կը ներէք, Անգլիա պիտի դառնամ, ընտանեկան պատճառներ պատրուակելով։ Այս ամսուն երեսունին պաշտօնս պիտի թողում։

— Ինչպէս որ կ'ուզէք։ Կը յուսամ թէ, հակառակ մեր մէջ տիրող կարծիքներու տարբերութեան, գէշ յիշատակ մը պիտի չտանիք Մօրայլ տան մէջ ունեցած ձեր պաշտօնավարութենէն։

— Անտարակոյս, պարո՛ն, ըսաւ պառաւ աղջիկը, և հակառակ [illegible] մը ըլլալուն, արցունքի երկու շիթեր տեսնուեցան արտեւանունքներուն վրայ, ու որովհետեւ այդ տան մէջ լաւ կը վարուէին իր հետ, լեցուն ամսաթոշակ կը ստանար, մինչ աւելի դժնդակ ու անձուկ պայմաններով պիտի պաշտօնավարէր այլուր։

— Շա՛տ լաւ, Միս Հալլամ, իբր բարեկամ բաժնուի՛նք իրարմէ։ Ձեռքերնիդ կուտա՞ք ինծի։

Վարժուհին վարանում ցոյց տուաւ։ Մարքիզը, յանկուցիչ մարդ մը, հիմա կը ժպտէր անդիմադրելի ժպիտով մը որ իրեն միայն յատուկ էր։ Բայց եթէ Միս Հալլամ ուզէր անոր հաւատցնել թէ ամէն ինչ կը մոռնար, ստած պիտի ըլլար։ Չէր ուզեր որ և է դաշնագիրով կապուիլ մարքիզին հետ։ Յարգական խոնարհութիւն մը ընելով դուրս ելաւ Միս Հալլամ, առանց բռնելու իրեն կարկառուած ձեռքը։ Գ. տը Մօրայլ ուսերը ցնցեց և սուր քրքիջով մը ըսաւ.

— Խենդ պառաւ։ Անարժէք բան մը պիտի չկորսնցնեմ, այդ տխմար մարդապատկերէն զրկուելով։

Ու աւելի զօրաւոր ձայնով մը կանչեց.

—Կալէթա՛ն, Կալէթա՛ն... Ահա սպասաւոր մըն ալ զոր պէտք է ճամբել... Տունը աւերակ դարձած է։ Պէտք է վերանորոգել ամէն բան։ Ժամէ մը ի վեր ձեզ կը կանչեմ։ Վերարկուս, գլխարկս տուէ՛ք։ Ա՛հ, եթէ Գ. Սմիթ գայ...

Գ. տը Մօրայլ հարկ եղած հրամանները տուաւ. յետոյ դուրս ելաւ և փողոցին մէջ առաջին գործը եղաւ Լա վի Բիւպլիք մը գնել, որ առօրեայ թերթերուն ամէնէն լաւատեղեակն էր։ Սա խորագրով յօդուածը աչքին զարկած էր.

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

— Օ՛հ, օ՛հ, գործը կը կնճռոտի. անհետացած աղան... երթանք տեսնենք աս պատուական տիկին Տանարէն։

Մարքիզին մտքէն չէր անցներ որ Լօնշան փողոցի բնակարանին մէջ նախ կնոջը և յետոյ Մօրիս Լը Շարի պիտի հանդիպէր։

Անշուշտ այդ խորհրդածութեանց վրայ կը խորհէր, մինչ մարքիզուհին, օթոմոպիլին մէջ իր քով նստած, փողոցներու, տուներու ճակատներուն, վաճառատանց ցուցափեղկերուն և անցորդներու արագ սահանցումը կը դիտէր։ Մաւլէն հասած ատեննին, Օ. օր ըսաւ.

—Վա՞ր պիտի իջնէք։

—Այո՛, Լաֆէնի աշխատանոցը զգեստի փորձ ընել պիտի տամ։

—Բայց Բէ փողոցը կը գտնուի ան։

—Օդը աղուոր է. կ'ուզեմ քիչ մը քալել։

(Շարունակելի)

ԱՄԷՐ ԲԻՔՕՆ

Ամենաբարձր գնահատումներու արժանացած զանազան արուեստահանդէսներու մէջ։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐ՝ Փօն, Ալժէրի, Մարսիլիա, Ռուան, Փօրթօ, Բարիզ, Լըվալուա-Բէրրէ
ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐ՝ Ֆիլիփվիլ, Ալժէ, Օրան, Լիոն, Սէթ, Տիժօն, Պարսելօնա, Ժընեվ։

AMER PICON
PHILIPPEVILLE
G. PICON
AMER PICON

ԱՄԷՐ ԲԻՔՕՆԸ, ամենէն շատ քինքինա պարունակող սա կազդուրիչ ըմպելին, պատրաստուած է ալժերիական հողի յատուկ տունկերով։ Իր կօրովիչ ու հակատենդային յատկութիւններուն համար է որ կը յանձնարարուի անոր գործածութիւնը։ Առտուան նօթի փորանց կամ ճաշէն առաջ առնուած ատեն՝ բարերար ազդեցութիւն մը կ'ունենայ։ Այդ ըմպելիին շնորհիւ՝ մարդուս սպառած ուժերը կը վերանորոգուին եւ տենդէ զերծ կը մնայ։

Ծանօթ. — Անխիղճ մարդիկ մեր վաճառանիշը կեղծած ըլլալնուն, Ամէր Բիքօն սպառող մեր բոլոր յաճախորդներուն խորհուրդ կուտանք առաջնակարգ տուներու միայն դիմել, որպէս զի կեղծերը չառնեն. պէտք է պահանջեն որ շիշերը Իւնիօն տէ Ֆապրիքանթ դրոշմը կրեն։

Միակ ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ մէջ
Գ. Լ. ԲԱՐՄԱ։
Գ. Գ.

Ա. Ռէքքիա	Ղալաթիա
Էքօնօմիք Գօօբէռաթիվ	Ղալ., Բերա, Պոլիս եւ Գատըգիւղ
Բարատօբուլօ եւ Մէլէթիատիս	Ղալաթիա
Ժ. Սթավրօբուլօ	»
Սթավրօբուլօ Եղբարք	»
Քօթթաքի Եղբարք	»
Բէպէրօղլու և Ընկ.	»
Ժան Բ. Տէօփլաս	»
Վէնսան Գասապեան (դեղվճ.)	Պոլիս
Մէհմէտ Քեազիմ	»
Թ. Լինօ	»
Գ. Սէֆէրեան	»
Ժ. Վօնթիզիանօս եւ Ընկ.	»
Էմիլ Լանդրեան	Բերա
Տէմէթրաքօբուլօ եղբ. եւ Ընկ.	»
Թ. Սուրէնեան Բերա, Կ. Պոլիս,	Ղալաթիա
Սօսիէթէ տէ Բրօտիւքթէօր տը Ֆրանս	Բերա

եւլն եւլն եւլն. 50—19

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
50,000,000 Տրախմի
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր ունի Կ. Պոլիս եւ գրասենեակներ՝ Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ կողմը Լօնտօն, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Սելանիկ, Իզմիր, Պիրէոն, Բադրաս, Վօլօ, Շիրա, Քալամաթա, Քանէ եւ Քանտիա (Կրէտէ)։

Դրամագլուխին եւ աւանդ ձգուած դրամին ու արժեթուղթերուն արժէքը, Օգոստոս ամսուն, կը հասնի 260,000,000 տրախմիի։

Աթէնքի Պանքան կը զբաղի Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններով։ Փոխառութիւններ կ'ընէ վաճառքներու, արժեթուղթերու վրայ և Եւրոպական Թուրքիոյ վրայ քաշուած փոխանակագիրներ կը զեղչէ։

Աթէնքի Պանքան հաշուընթացներ կը բանայ, չէքեր, վարկագիրներ կը հանէ, հեռագրական հրամանով վճարումներ կը կատարէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու և արտասահմանի մէջ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ, թէ՛ մեր հրապարակին և թէ օտար հրապարակներուն վրայ, յաճախորդներուն շատ նպաստաւոր կերպով։

Շատ փոքր վարձքի մը փոխարէն՝ արժեթուղթեր կը պահէ, աւանդի ձեւով և ուզուած ատենը ետ առնելու պայմանով։ Ամէն կարգի կտրօններ կը գանձէ և զեղչի գործողութիւններ կը կատարէ։ Աթէնքի Պանքան հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրի խորշեր, փոքր վարձքերով։

Աւանդի ճիւղ

Աթէնքի Պանքան իբր աւանդ կ'ընդունի դրամ և արժեթուղթ, սա տոկոսները վճարելով.

Ուզուած ատեն դրամ քաշելու պայմանաւ		3%
Վեց ամսուան	համար	3½%
Մէկ տարուան	»	4 —
Երկու	» և աւելի	5 —

Աւանդ ձգուած դրամները կը վճարուին այն դրամով որով Պանքան ձգուած են։ Տոկոսները կը վճարուին ամէն տարուան Յունուար 2ին և Յուլիս 1ին։

Մասնաւոր տետրակներ՝ 4% տոկոսով

Աթէնքի Պանքան իր յաճախորդներուն մէջ փոքր դրամատէրեր ունենալով և փափաքելով ամէն դիւրութիւն ընծայել, անոնց տրամադրութեան տակ կը դնէ մասնաւոր աւանդներու տետրակներ, որոնց մէջ կրնան արձանագրել առ առաւելն 100 ոսկիի աւանդ գումար մը։ Այդ դրամը 4% տոկոս կը բերէ և մասնակի վճարումներ կը կատարուին, առնուազն զրուշ 52 ոսկեդրամ։ 50—47

ՏՕՔԹ. Յ. ՈՒՂՈՒՐԼԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԲԺԻՇԿ

Կանանց եւ արանց ծննդամիզական եւ արտաքին հիւանդութեանց, ի մասնաւորի զաղիական ու ջերմամիզական ախտերու։

Տօքթ. Ուղուրլեան որ երկար տարիներէ ի վեր նշանաւոր հիւանդանոցներու մէջ կ'աշխատէր, այս անգամ իր ընդարձակ ճիւղին մէջ ալ աւելի հմտութիւն և փորձառութիւն ստացած՝ գիտութեան նորահնար և դիւրաբոյժ մեթոտներու համաձայն կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները։ Ըսել աւելորդ կը համարինք թէ հիւանդները իրենց առաջին այցելութենէն իսկ խիստ գոհ և յուսադրեալ պիտի մեկնին Ուղուրլեան Էֆ.ի նրբազգին և հոգածու խնամքներուն շնորհիւ։ Ունի մասնաւոր դարմանատուն մը՝ Սիրքէճի Թրամվայ Ճատտէսիին վրայ «Ֆէպիւս» լուսանկարչատան մէջ։

Հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 1-3 (Ը. Թ.) Բերա՝ Թագսիմ Ուղուրլեան դեղարանը, իսկ ժամը 4-11 իր դարմանատունը։ 20—13

Կարօտ հիւանդները միշտ ձրի

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 31 մարտի 1908

ՊԱՀԱՆՋՔ	Օսմ. Ոսկի	
Բաժինք չգանձուած	5,500,000	—
Սնտուկ ի Կ. Պոլիս	4,132,652	76
Պետական արժեթուղթք	1,106,531	95
Զանազան արժեթուղթք	2,470,060	86
Գանձելի փոխանակագիրք	3,442,607	50
Ընթացիկ հաշիւք կայս. Գանձուն — պարտականք	2,273,648	88
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պարտականք	3,071,886	02
Փոխատուութիւնք արժեթղթոց եւ վաճառաց	5,213,435	44
Անշարժ եւ շարժուն գոյք	289,363	25
Զանազանք	132,110	57
	27,632,297	23
ՊԱՐՏՔ		
Դրամագլուխ	11,000,000	—
Պանքատոմք ի շրջաբերութեան ի Կ. Պոլիս եւ ի մասնաճիւղս	1,186,428	—
Վճարելի փոխանակագիրք	1,420,373	88
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պահանջողք	1,550,040	13
Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	10,403,302	11
Վճարելի շահաբաժինք	6,841	32
Կանոնական պահեստ	1,040,820	—
Զանազանք	1,024,491	79
	27,632,297	23

Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ տոմարաց

Տնօրէն	Հաշուակալ	Ընդհ. Տնօրէն
Ա. ՆԻԱՍ	Օ ՊՐՕՆՏ	Ժ. ՏԷՖԷՍ

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 Ֆր.
ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906էն
8,000,000 Ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906էն
3,700,000 Ֆր.
ԿԵԴՐՈՆՆ Է ՍԵԼԱՆԻԿ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՆԵՐ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Գավալա, Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլիս), Մանաստր, Սկիւպ եւ Իզմիր։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ խնամով կը կատարէ Կ. Պոլսոյ, Եւրոպական Թուրքիոյ ու Ասիոյ և Եգիպտոսի հրապարակներուն, ինչպէս նաև միւս օտար քաղաքներուն վրայ քաշուած փոխանակագիրներ։ Չէքերու հաշիւներ կը բանայ։ Արժեթուղթերու վրայ փոխատուութիւններ կ'ընէ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ եւրոպական բոլոր հրապարակներուն վրայ։ Չէքեր ու վարկագիրներ կը հանէ Թուրքիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներուն վրայ։ Աւանդներ կ'ընդունի ի տես վճարելի և 3, 6, 9, 12 ամսուան որոշ պայմանաժամերով։ Վերջապէս սեղանաւորական ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ լաւագոյն պայմաններով։ Պանքը տը Սալոնիք փոքր վճարումներու համար ալ Խնայողական Սնտուկ մը ունի, շատ նպաստաւոր պայմաններով։ 50—44

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— 1881 դեկտ. 8/20 Թուակիր Կայս. հրամանագրին Ս. և ԺԳ. յօդուածներու տրամադրութեան և 1903 սեպտ. 1/14 Թուակիր յաւելուածական հրամանագրին տրամադրութեան համաձայն, Ռումէլիի երկաթուղիի հետեւեալ թիւերը 165,592, 262,178, 446 317, 271,549, որոնք 1878 օգոստոս 1ի վիճակահանութեան մէջ պարգեւ շահած և տակաւին չեն ներկայացուած գանձուելու համար, յառաջիկայ 1908 օգոստոս 1էն ջնջուած պիտի համարուին։ 9—3

Կ. Պոլիս 1 յունիս 1908

⁂

Ազդ.— 1881 դեկտ. 8/20ի Կայս. հրամանագրին 5րդ հատուածին Ս. յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, օսմ. Քանվէրթի փոխառութեան պարտաթուղթերուն թիւ 38 կտրօնները, որոնց պայմանաժամը 1902 սեպտ. 1/14ին կ'աւարտի, եթէ մինչեւ յառաջիկայ 1908 սեպտ. 1/14 չգանձուին, Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։

Կ. Պոլիս 1 յունիս 1908

⁂

Ազդ.— 1890 ապրիլ 15/27ի Կայս. հրամանագրին ԺԴ. յօդուածին համաձայն, 1890ի 4% Բրիօրիթէ փոխառութեան պարտաթուղթերուն թիւ 24 կտրօնները, որոնց պայմանաժամը կ'աւարտի 1902 սեպտ. 1/14ին, եթէ մինչեւ 1908 սեպտ. 1/14 չգանձուին, Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։ 10—3

Կ. Պոլիս 1 յունիս 1908

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅ.

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄՏԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Յնս. 22ին, Ֆրիժի, Մարսիլիայէն
Յնս. 29ին, Իմէրէթի, Սեւ ծովէն
Յլս. 6ին, Ժօնի, Մարսիլիայէն
Յլս. 13ին, Ֆրիժի, Սեւ ծովէն

Հինաւ Անվէրսէն հասած է

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յնս. 24ին, Ֆրիժի, Զօնկուլտաք, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում, Նովօրոսիսք
Յնս. 30ին, Իմէրէթի, Մուտանիա եւ Մարսիլիա։
Յլս. 8ին, Ժօնի, Սեւ Ծով։
Յլս. 14ին, Ֆրիժի, Մուտանիա եւ Մարսիլիա։

Ա.	կարգ	Բարիզի	համար	200 ֆր.
»	»	Մարսիլիոյ	»	160 »
Բ	»	Բարիզի	»	150 »
»	»	Մարսիլիոյ	»	120 »

Ա. կարգ Լոնտոնի համար 248.35 ֆր., Բ. կարգ 185.10 ֆր. (Տիէբի ճամբով)։

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալէն՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։

16 50—44 Թ. ՌԸԳՕՒԼ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.— Մաքսային 5% օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1902 յուլիսին աւարտող նոյն պարտաթուղթերուն թիւ 32 կտրօնները եթէ մինչեւ յառաջիկայ 1908 յունիս 30/13 յուլիս չներկայացուին՝ վճարուելու համար, ջնջուած պիտի համարուին։

⁂

Ազդ.— 1896ի 5% օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1902 յուլիսին աւարտող նոյն պարտաթուղթերուն թիւ 12 կտրօնները եթէ չներկայացուին՝ վճարուելու համար, ջնջուած պիտի համարուին։ 10—1

⁂

Ազդ.— Բաժնետէրերուն կը ծանուցուի թէ կանոնագրին 29րդ յօդուածին համաձայն, Բաժնետէրց Ընդհ. ժողովը տեղի պիտի ունենայ Լոնտոնի մէջ, Ուինչէսթըր Հաուզ, Օլտ Պրօտ Սթրիթ, 1908 յունիս 24, չորեքշաբթի օրը, կէսօրէն յետոյ ժամը մէկին։ Ժողովին մէջ տեղեկագրին ընթերցումը պիտի կատարուի. 1907 դեկտ. 31ին աւարտող հաշուեցոյցին հաշիւները պիտի հաղորդուին, շահաբաժինը պիտի որոշուի և Ընդհանուր Ժողովին անդամներուն տեղ նորեր պիտի ընտրուին։ Կանոնագրին 27րդ յօդուածին համաձայն բաժնետէրց ժողովին մասնակցելու իրաւունք ունին առնուազն 30 բաժնեթուղթ ունեցողները, որոնք Պանքային Կ. Պոլսոյ կեդրոնատեղին կամ արտասահմանի մասնաճիւղերուն կամ գործակալութեանց (Լոնտոն, 26, Թրօկմօրթըն Սթրիթ, իսկ Բարիզի մէջ, 7, Մէյէրպէր փողոց) մէջ աւանդ ձգեն նոյն բաժնեթուղթերը, ժողովին գումարումէն առնուազն տասը օր առաջ։ 10—10

Կ. Պոլիս 30 մայիս 1908

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Շիրքէթի Խայրիէի Վարչութիւնը նուազուրդի կը դնէ 5000 քիլօ ճրագու՝ (soն եաղը) մեքենայի համար։ Վերջնական նուազուրդը տեղի պիտի ունենայ 1908 յունիս 9ին (Հ. Տ.) երկուշաբթի օր։ Անոնք որ կը փափաքին նուազուրդին մասնակցիլ, պարտին ամէն օր ներկայանալ, բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէ, ժամը 6էն 9, իրենց հետ բերելով %ին 10 երաշխաւորութեան գումար մը։

Ազդ.— Շիրքէթի Խայրիէի Վարչութիւնը նուազուրդի կը դնէ 600 եղեւինէ տախտակ (փիլիօզ)։ Անոնք որ կ'ուզեն մասնակցիլ սոյն նուազուրդին, պարտին Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդին ներկայանալ հինգշաբթի և երկուշաբթի օրերը, ժամը 6էն 9, երաշխաւորութեան գումարով։ Տնօրէնութիւն

Կ. Պոլիս, 4 յունիս 1908 10—2

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿ.

Օսմ. Ապահովագրական Ընդհ. Ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու հանրութեան թէ Տեար Ժօզէֆ Ազրավանէլ իրաւունք չունի Ընկերութեան անունով գործելու և ապահովագրական գործ կատարելու իր հաշւոյն, տեղւոյ դադրած ըլլալով Ընկերութեան ապահովագրական միջնորդի պաշտօնէն։ 30—29

ԻԼԱՆ

Զիրաաթ Պանգասընտան

Իմնիյէթ Սանտըղընըն Զիրաաթ Պանգասընա իլհագընտան սօնրա մուամէլէսէ միւպաշէրէթի Թարիխի օլան 1323 սէնէսի Էյլուլը իպթիտասընտան սէնէի հալիէ մայըսը կայեսինէ գատար թօգուզ այ զարֆընտա իճրա իթմիշ օլտըղը մուամէլաթ պէրվէճհի աթի տիր.

198 քիշի Թարաֆընտան պիր սէնէ վատէ իլէ Թէսլիմ օլունան 3,234,295 ղուրուշ Թէվտիաթ, 25 քիշի Թարաֆընտան ալթը այ վատէ իլէ Թէսլիմ օլունան 618,850, 336 քիշի Թարաֆընտան հիսապը ճարի սուրէթի իլէ Թէսլիմ օլունան 4,480,701, ճէմիան 8,333,846 ղուրուշ Թէվտիաթ։ 3605 քիշինէ միւճէվհէրաթ վէ Թահվիլաթ մուգապիլէսինտէ իգրազ օլունան 5,444,421 ղուրուշ իգրազաթ։ 566 նէֆէր Սանտըղըն Զիրաաթ Պանգասընա էսնայի իլհագընտագի տուրումը 5,946,124 ղուրուշի Թէվտիաթը ավտէթ, 405 նէֆէր մայըսը կայէսինէ գատար Թէտիէ օլունան 3,935,035, 161 քիշինէ Սանտըղըն տէյնը օլուպ միւրուռու զամանը Թէլէֆինէ տէրհալ Թէտիէ օլունմագ ուզրէ 2,011,089 ղուրուշ Թէվտիաթը ավտէթ։ Իգրազաթը ավտէթ տէ փաիզ նագտէն Թահսիլ օլունան 695,003 ղուրուշ իգրազաթը ավտէթ։

Իմնիյէթ Սանտըղընա պիր սէնէ վատէ իլէ Թէսլիմ օլունաճագ մէպալիղէ սէնէվի եիւզտէ պէշ վէ ալթը այ վատէլի Թէվտիաթա եիւզտէ տէօրթ գուրուշ վէ հիսապը ճարի սուրէթի իլէ եանի իսթէնիլտիկի զէման իսթիրտատ իտիլմէք շարթը իլէ պէշ եիւզ լիրայա գատար Թէվտի օլունաճագ աքչէլէրէ եիւզտէ տէօրթ փայիզ իթա օլունմագտա վէ միւճէվհէրաթ վէ սէնէտի ռէսմիյէ վէ զէր վէ Թահվիլաթ մուգապիլինտէ եիւզտէ սէքիզ փայիզ ալընմագ իգրազ իտիլմէքտէ տիր.

Ֆի 5 հազիրան 324

Khedivial Mail Line

(Քէտիվիալ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերութիւն
Շաբաթական ամենէն արագ երթեւեկը
Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ

Օսմանիէ շոգենաւը Նաւապետ Կաթէնսի, կիրակի, 21 յունիս 1908 (Ը. Ե.) կէսօրէն ետք ժամը 2ին, Աղեքսանդրիայէն հոս կը ժամանէ, իսկ երեքշաբթի 23 յունիս 1908 (Ը. Ե.) կէսօրէ ետքը, ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Իզմիր և Պիրէոն։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Մէնզալէհ շոգենաւը, Նաւապետ Տամիր, յունիս 20ին Կ. Պոլսէն ճամբայ պիտի ելլէ դէպի Կելիպօլը, Տարտանէլ, Միթիլէն, Իզմիր, Սաքըզ, Հռոդոս, Մերսին, Իսքէնտէրուն, Սուրիական Տրիպոլիս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ-Սայիտ և Աղեքսանդրիա։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (178)

ԺԱՔ ՊՐԻԷՆ

ԴՐԱՄ ԵՒ ՍԷՐ

ՉՈՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԱՄԷՆԷՆ ՀԶՕՐԸ

Դ.

Ահաւասիկ այդ շահեկան խօսակցութիւնը.

— Ամէնէն աղուոր և ամէնէն նորաձեւ գոհարեղէններուն պէտք ունիմ, կ'ըսէր Ամերիկացին։ Յաճախորդներս նորութեան և ինքնատպութեան հետամուտ են։

— Շղթաներով և մարգրիտներով զարդարուն գոհարեղէնը, որուն վրայ խօսեցայ ձեզի...

—... շատ լաւ պիտի տեսնէ անոնց գործը։

— Արդէն ձեզի ըսած եմ թէ արուեստագէտի մը կողմէ յատկապէս Թագուհիի մը համար գծուած էր անոր ձեւը։

— Իմ յաճախորդուհիս դշխոյի մը աղջիկը չէ՞ միթէ։

— Իշխանական զարդարանք մը շատ սուղ ձեռք կը բերուի։

— Ոչ ոք կրնայ այնքան դրամ վճարել որքան ոսկեհանքերու իշխանը, որուն ներկայացուցիչն եմ։

— Սիրելի պարոն, ամէն բանի պատասխան մը կը գտնէք։ Մարդ հաճոյք կը զգայ ձեզի հետ խօսելով։

— Պարոն Լէվի, շատ գոհ եմ ձեր մեծարանքէն։ Սակայն մի՛ մոռնաք այն էական պայմանը, զոր ձեզի առաջարկեցի մեր առաջին տեսակցութեան մէջ իսկ։

— Միշտ կը պնդէք որ ոսկերչին անունը անյայտ մնա՞յ։

— Այո՛, բացարձակապէս։ Այդ բանին համար է որ ձեզի դիմեցի, փոխանակ ձեր ամէնէն մեծ արուեստագէտները և առաջնակարգ գոհարավաճառները երթալ գտնելու։

— Շատ լաւ կը հասկնամ ձեր միտքը։ Կ'ուզէք ձեր առեւտրական տան վերապահել ինքնատիպ գործ մը ստեղծած ըլլալուն փառքն ու օգուտը, այնպէս չէ՞։

— Այո՛, ճիշդ ատոր համար է։

— Հեղինակին անծանօթ մնալը իր առաւելութիւններէն կը զրկէ արուեստագէտը։ Եւ ատիկա փոքր առաւելութիւն մը չէ, որուն վրայ յոյս դնելու իրաւունք ունէր ան։ Հետեւաբար՝ պարտք փոխարինութիւն մը ընել անոր։

— Պատրաստ եմ փոխարինութիւն մը ընելու։

— Առաջարկած գինէս հարիւրին երեսուն աւելի պիտի վճարէք։

Ամերիկացին վարանում մը ունեցաւ։

— Ի՞նչ կ'ըսէք. հարիւրին երեսո՛ւն մի։ Պարոն Լէվի, կը թալէք զիս... Շա՛տ լաւ։ Հարիւրին երեսուն աւելի պիտի վճարեմ։

— Լմնցած գո՞րծ մըն է։

— Այո՛։

— Այդ պարագային՝ պիտի կրնամ ութը օրէն ձեզի յանձնել գոհարեղէնը։

— Համաձայն ենք։ Պարոն Լէվի, ձեր խօսքը առի...

— Պարոն Սմիթսըն, խօսքս կը յարգեմ...

— Պարոն Լէվի, կը հաւատամ ձեր խօսքին։ Սակայն, եթէ անպատեհ չէք համարիր, երկու ստորագրութիւններ փոխանակենք, աւելի կանոնաւորութիւն մը ընծայելու համար գործին։

— Միշտ ձեր տրամադրութեան տակ կը գտնուիմ այդ և ուրիշ բաներու մէջ, սիրելի պարոն։ Մնաց որ՝ ես համոզուած ունիմ թէ գոհ պիտի մնաք այդ գոհարեղէնէն։ Չէ կարելի աւելի ճոխ ու աւելի գեղեցիկ բան մը երեւակայել։

— Ոսկեհանքերու իշխանին աղջկան համար ալ պէտք եղածն աս է։

— Գալով ձեր ուզած մարգարիտներուն, միջնորդներէս մէկը շատ գեղեցիկ մարգրիտներ գտած է, կաղինի չափ խոշոր և հիանալի ջուրով։

— Ո՞ւրկից բերուած են։

— Եգիպտոսէն։ Վերջերս ծախուած են իշխանական գերդաստանի պատկանող իշխանուհիի մը մահուան հետեւանօք, որ շատ մը գոհարեղէններ ունէր։

— Կրնա՞մ տեսնել զանոնք։

— Անտարակոյս։ Ո՛չ միայն մարգրիտներ կան, այլ և ադամանդներ, պարանջաններ, շղթակնազարդ սանրեր, թանկագին քարեր, զմրուխտներ, սուտակներ, փիրուզակներ...

— Ես ալ զմրուխտներու և սուտակներու պէտք ունիմ. եթէ կարենանք համաձայնիլ, ամէնքը մէկանց կը գնեմ։

— Ձեր տրամադրութեան տակ կը գտնուին ամէնքն ալ։

— Պարոն Լէվի, թանկագին մարդ մըն էք։

Ամերիկացին ընտանեբար ծեծեց խօսակցին ուսը, բարեկամօրէն և գոհունակ ծիծաղ մը արձակելով։ Յետոյ յարեց.

— Ե՞րբ պիտի կրնամ աչքէ անցընել այդ գոհարեղէնները։

— Անմիջապէս, եթէ հաճիք իմ տունս գալու ձանձրոյթը յանձն առնել։

— Ո՛հ, պարոն Լէվի, ժամ առաջ կ'ուզեմ այդ աղուոր մարգրիտները տեսնել։

Երկու բարեկամները դուրս ելան։ Միլու անոնց հետեւեցաւ մինչեւ գոհարեղէնի միջնորդին բնակարանը, որ Ռիւշլիէօ փողոցը կը գտնուէր։ Համեստ երեւոյթով բնակարան մըն էր։

— Որո՞ւն մտքէն կ'անցնէր թէ այդ մառալ և գորշ պատերուն ետին այնքան փայլուն ու մեծարժէք քարեր կը գտնուին...

Քանի մը վայրկեան դիտելէ յետոյ Գ. Լէվիի բնակարանը, Միլու ծառուղին դարձաւ։ Հոնկէ գնաց Արքա փողոց, մեծ օթէլ մը, ուր Ամերիկացիներ միայն կ'իջեւանէին և որուն վարիչը կը ճանչնար, նախորդ տարւոյ Վիշիի մրցադաշտին մէջ հանդիպած ըլլալով անոր։ Ճիշդ այդ միջոցին դրան վրայ կը գտնուէր օթէլին վարիչը։

— Ինչպէս էք, հարցուց ան, Միլուն ճանչնալով։

— Գէշ աղէկ կ'երթանք. դուք ի՞նչպէս էք։

Երկու բարեկամները իրարու ձեռք սեղմեցին։

— Ինչ հով հոս կը բերէ ձեզ, յարեց վարիչը։

— Նիւ-Եօրքի տարեցոյց մը նայելու պէտք ունիմ։ Խորհեցայ թէ դուք ունենալու էիք, քանի որ շատ մը Ամերիկացիներ կ'ընդունիք ձեր օթէլին մէջ, կարծեմ։

— Այո՛, շատ մը Ամերիկացիներ, որոնց Նիւ-Եօրքի տարեցոյց մը կայ հոս։ Սիրելի բարեկամս, ձեր տրամադրութեան տակ կը գտնուի, աւելցուց վարիչը սիրալիր շեշտով։

Միլու աչքէ անցուց տարեցոյցը և նօթեր առաւ։

— Ճիշդ կանխածս է եղեր, մրմնջեց Միլու։ Նամակին վրայ կարդացած հասցէս կը համապատասխանէ տարեցոյցին հասցէին։ Նիւ-Եօրքի արեւմտեան կողմը եօթանասունըհինգերորդ փողոցին մէջ կը բնակին։ Իրենց վաճառատունը կը գտնուի հինգերորդ պողոտային մէջ, որ մեր Բէ փողոցին կը նմանի։ Այո՛, նոյն ինքն Տօպըրն գոհարավաճառն է։ Հիմա հաստատապէս համոզուած եմ թէ նոյն ինքն է։

Երբ դուրս ելաւ, լայն ժպիտ մը կը լուսաւորէր դէմքը։

(Շարունակելի)

Արտօնատէր ԳԱՐԵԳԻՆ ՓՕՑԱՃԵԱՆ